

Plymouth, Pa., 19 Sausio.

Mūsų lietuviškos draugystės paskesneme laike pradėjo į įstatus talpinti, kad draugystės mieriu yra: „apsisvizietimas, meilė broliška, doras gyvenimas, meilė tėvynės Lietuvos ir szelpimas tėvynišku reikalų“. Pamatęs įstatus ir jūs perskaitę, turi mislyti, kad draugystė yra tautiška ir darbūjasi pagal iszgalę apie virsz minėtus reikalus. Tiesa, įstatūse yra gana geri mieriai, bet tokie jūs ir lieka tiktai, ir neturi jokios veikmės ant draugų, kurie yra apsiėmę jūs iszpildyti. Taigi geistina yra, kad mūsų draugystės isz žodžių pereitų prie darbū ir tikrai iszpildytų įstatus. Lietuviškų draugysčių Suv. Valsitijose turime labai daug bet, kad kurios darbūjasi tautiška, tai nei vienos nėra. Reikia pripazinti, kad nekuri draugystės yra davusios po keles deszimtis dolerių, ant Kražių knygelės, bet taip nelaimingai, kad ir szia dien dar nežine kur tie pinigai randa si; kelios draugystės buvo pasizadėję dūti ant Emigrantų namo, dabar vėl nekuri yra paaūkavusios ant skerdynės Lattimerio po kelioliką dol. Isz tikrųjų imant, mūsų draugystės galėtų daug daugiau nuveikti, jei atkreiptų atidumą savo draugų ant to, kiek jie nereikalingai iszmėto pinigų girtaudami, muszdamiesi, provodamiesi ir t.t. Draugystė ant tokių jokios įtekmės neturi ir doras gyvenimas yra visu apleidziamas. Kiekviena draugystė privalytū ant kiekvieno draugo uždėti po menkute mokesť kurę apverstū ant tėvynišku reikalų, kaipo tai, szelpimo einanczius į augsztesnius mokslus ir iszleidimo moksliszkų knygu. Iki sziolei mes nematėme dar nei vienos draugystės, kuri butų tame reikale padariusi pradzią. Ant tokių reikalų gali dūti kiekvienas,

nes ant nereikalingų reikalų iszleidzia po net keles deszimtis dol. Ant galo mūsų draugystės, kurios prisiartina prie galo savo gyvenimo, likusį turta, pagal įstatus, vietoje paszvesti tėvyniszkies reikalams, atidūda ant artymiausios bažnyczios. Laikas butų susiprasti ir naują gyvenimą pradėti ant savo paczių naudos.

Isz Lietuvos.

Isz Griskabudzio. Mūsų kaimas, arba geriau pasakius, bažnytikiemis, po atidarymui aptiekos ir po perkėlimui isz Pustelninkų valstiszkos sudokyla kaip ant mielių. Kas Griskabudy yra buyes pirmokio 15 metų ir kad dabar ji atlankytu, tai nepazintu ir netiketū, kad tai tam pacziam kaimė esąs. Izrodo ant tikro kaip kokis miestelis o ne kaimas. Triobą prie triobos, o ir tu jau dvi net ant dviejų gyvenimų. Vieną isz tu patatė zydas, Lozeris, o antvą vietinis klebonas, Marma, ant karcziamos vjetos.

Pirm szeszių metų, sudėgus karcziamai, valdzia pasigarsino jos plecių pardūsentū. To pleciaus, po užėmimui vienos dalies ant kapinių, buvo likę tiktai pusantramargo. Na ir už tą pusantramargį atsirado kupczų, kurie į valdzia buvo padavę ant raszto ir pasiule net 800 rublių. Zinau vieną tokį, kursai laukė tiktai licitacijos, o butų varęs net į 1000 r. Mat labai ant gražios vietos ir gero trakto. Tada vietiniui mus klebonui, esant gabiam ant pirkimų laukų (turi jau prisi-pirkes net į 70 margų), parėjo į galyą isz valdzios ir tą plecių sziaip taip iszsukti. Pirktinai, matė kad dėl jo bus per brangu. Pasivadino pas save sanarius daziuros bažnytiszkos ir padėjęs popierą dėl pasiraszymo, sziaip į jūs prakalbėjo: „Vyručiai, czia matot valdzia pardūda karczia-

mos plecių. Ji galima pigiai paimti, tiktai reikia jūsų balso, jūsų paraszo. Paėmę tą plecių sztai ką padarysime: Asz iszstatysiu gerą gyvenamą namą, ir užvesime tame name ligonbutį. Paskui asz padėsiu į banką 25,000 rublių, tad procentas eis ant užlaikymo to ligonbuczio, o jei da kiek reikėtu pridėti, tai pridės aplinkiniai valsčiai, kurie norės į aną savo ligonius pridūti. Toliaus, matote užvesta yra aptieka, o dėl jos nėra vėla atsakanczio namo. Tame name iszsitėks ir aptieka ir gyvenimas bus dėl daktaro“. Apart to, da prabasztėlis nupasakojo vargą biednų ligonių, kuriūs veik mirsztanczius, kaimas nū kaimo, ukininkas nū ukininko, vazioja viens pas kitą, krato...

„Labai geras užmanymas, prabasztėli“ – atsakė sanariai ir ant padūto popieriaus pasiraszė.

Po to pasiraszymo ne ką trukus parėjo žine, kad valdzia džiaugdamosi isz sanarių, užziuros bažnytiszkos, užmanymo, kad jie steigiasi užvesti labdaringą namą, tą plecių ant to dalyko padovanojanti. Ant to paties namo prabaszczius dalaikydamas savo žodį, pereitą vasarą užbaigė, tiesa gerą, kaip dėl Griskabudzio ir pukių namą – net ant dviejų gyvenimų Pavargėlei žmonelės, kurie neturi savo kempelio ir kuriūs anot prabaszczius – vienas nū kito vazinėja, veik mirsztanczius ir krato – visi meldė pas Dievą sveikatos to namo užvedikui, vildamiesi savę, kad tikt nors priesz mūrį jų vargingo gyvenimo paibaiga sziek tiek pasigeris – mirsztanti atsilsės tam tikroje vietoje.

Aptieką perkraustė, liko tiktai persikelt gydytojui, pardirbdinus keletą lovų guldyti ligonius. Taip mat visiem isz szalies ziurint ir iszrodė. Bet dar neviskas. Liko da-

anie, svarbiausi tame reikalai; padėjimas į banką 25,000 musztinių, ir nū jų anasai procentas, be kurių tasai ligonbutis gyvūti negali.

Ir dabar, paiszkadavojus prabaszcziui palengvinti kieszėnių, įleido į tą namą akuszerką ir vieną kromininką. Akuszerka, tiesa atsako gydytoją, bet to kromininko tavo-rai, krautuvėję gulintieji neatsako gulėjimui ligonių!

Kaip mą rodos, vardan ligonių tiktai valdzia ir atidavė tą plecių, po vardu vargdienų ligonių ir tasai namas stojosi, dabar jų neesant, jūs po senovės kaimas nū kaimo mirsztanczius trunkant, jiems verkiant, ar tiktai jų aszaros neužtrauks ir ne iszmels nū Dievo tam namui pražutį?

Sparvė.

Isz Kitur.

— *Anglija.* Maskolija neturėdama pinigų paskolinimui Kinams atmokėti Japonijai kasztus už praėjusią karę, turėjo atsisakyti, ir jos vieta dabar bene užims Anglija su paskolinimu pinigų. Pareinanczius ziniuos isz Pekino, pranesza, kad Anglija paskolyjanti Kinams 12 milijonų svarų sterlingų (\$60,000,000) ant keturių nūszimezių po szitokioms iszlygoms:

1) Atidaryti pagal derėjimus tris ūstus Ta-Lien-Wan, Siagn-Inir Nanning, per ką pasididins įėmimas per muitus.

2) Užtikfėnimą Kinai turi dūti, kad nei viena dalis tarpkalnių Yang-tsi-Kiang nebus pavesta nei jokiai kitai vieszpatystėi.

3) Anglija turinti galę iszvesti gelzkelį per provinciją Hu-Nan (pietvakariūse).

Jei Kinai neiszpildytū to prizadėjimo, tada visoki Kinų įėmimai papūla po užziura angliszkų muitininkų. Kinai tą visą nori Anglijai pavesti, bet baimyjas pasiprieszinime

Maskolijos ir Prancūzijos, ypatiskai prieš atidarymą ūstų Ta-Lien-Wan ir Nan-ning.

— *Vokietija.* Nesutikimai delei muitų su Suv. Valstijoms kyla vis augstyn. Per paskutinius 3 mėnesius atvežė iš Vokietijos cukriais į Suv. Valstijas tikrai už \$27,000. Vokietija lygiai kelia mūitus ant amerikoniškų iszdarbių o ypatingai ant kerosyno, kurį pirmiausia Vokietija gabenosi tikrai iš Amerikos o dabar taji ima iš Maskolijos. Už kelimą muitų Suv. Valstijų ant europiškų iszdarbių Vokietija didelį atjauczia. Grovas Pšadovskis iš visos galės rupinosi senąją normą užlaikyti, bet neįstengė. Konzervatyviski ir agrariski laikraszcziai kusina valdžią pasielgti taip prieš Suv. Valstijas, kaip pasielgė energiskai prieš republiką Hayti ir Kinus.

Vokietijos valdžia numanydama, kad szimetiniai skyrimai į ciecorystės ir karalystės parlamentus, neatnesz pagaidautinų vaisių, nori apsunkinti balsavimus. Valdžia išleidusi slaptinus paliepinimus visiems valdininkams dėl danesimo apie pasilaikymus ir organizacijas nevokiskų galvalių. Konzervatyviski laikraszcziai reikalauja įvedimo balsavimo žedzių, idant tokiu budu galėtu tramdyti balsavimą ir galėtu pamatyti visus priešzininkus valdžios.

Vokietija Kinuse yra riebi kani išsiplėzusai. Pagal pranešimą Suv. Valstijų pasiuntikis iš Ningpo (Kinuse), matoma, kad Vokietija nereikalaus nei kokio atlyginimo už tūdu nužudytu misijonieriu, bet pasisavins užimtą kraszų, iš kurio turės tunkstanterio pą naudą, negu iš jeib kokio atlyginimo. Provincijoi Shantung išvedus keles linijas geležinkelio prie jurių galės pradėti

didelę prekybą. 50 mylių atstume nū Kiao—Chou yra stiklinė smiltis 50 pėdų stora, anglių kasyklos į 100 mylių nū Kiao 8 pėdų slūgnis, priegtam ir minksztųjų anglių dar yra. Vario ir geležies yra daugybės dar visai nejudintos. Sidabro ir marmoro taipgi daugybės, priegtam geras tabakas auga viduryje provincijos Sliantung.

— *Ispanija.* Kūmi toliaus, tūmi sunkesneme pasilaikyme Ispanija atsiranda. Negana ką nesiseka suvaldyti pasikelčius ant salų, bet dabar jau ant tikro karlistai tiekiasi pakelti naminę revoliuciją ir praszalinti dabartinę dinastiją nū valdymo. Prieszininkai dabartinės valdžios reikalauja sugrazinimo Veylerio ant Kubos o ministrų prezidentu paskirti Romerą Robledo. Dabartinė valdžia suteikdama Kubai autonomiją, tikėjo įgyti pakajų, bet tame gana apsiriko. Dabar mato, kad autonomija sukėlė tikrai daugiau priešzininkų ir nieku nepagerino stovį ant Kubos. Apart visko, Ispanijos gandinimo nesibijo visai Suv. Valstijos ir dabar jau siunczia savo laivyną išsziaurės į pakraszczius Kubos; visi didžiausi kariski laivai nuplaukė į Dry Tortugas netoli Havanos. Gal neužilgo pradės ir kautis.

— *Kuba.* Praėjusią savaitę susirinko daugelis žmonių Havanoi, prieš redakciją laikraszczio „Diario de la Marina“ ir norėjo taję sunaikinti, policija pasirodė per silpna susirinkusius išzvaikyti ir turėjo paszaukti kariuonę kuri susirinkusius išzvaikė. Minetas laikrasztis tankiai išspeikdavo pasiėlgimus ispaniškų apcieirų, kurie pakurstė savo szalininkus atsikerszinti. Tarp kubiecių ir ispaniškų pajėgų vel buvo keletas susimusimų.

— *Italija.* Laikrasztis „Civiltà Cattolica“ patalpino labai nepatinkantį straipsnį dabartinei Italijos valdžiai. Raszo apie amžiną nesantaiką Kvirinolo su Vatikanu (karaliaus su popieziūm) ir rodija, kad geriausiu iszriszimu to klausymo bus sutvėrimas italiskos republikos. Iš dabartinių nesantaikų turi tikrai iszkadą kaip valdžia taip ir popiezius. Kad egzistavojimas Vatikano su monarkija yra negalimas ir vienas arba kitas turi praszalinti. Galia pagiria Konstitucijas Szveicarijos ir Suvienytų Valstijų, kai po paveikslus, kur susivienyje visokios tautos, toli atsiskiria nū Italijos rėdo, kuris nieko gero nesuteikė, kaip tikrai susilpnėjimą ir nuvargimą. Galiausiai baigia anas laikrasztis savo mislį taip: Be pagelbos užrubežinių durtuvų tikriejie italai atras sau kelią ir, turime viltį — pasikels vėlei iš tos negarbės, kokioje dabar yra, prie tikrosios garbės.

Szitas yra nurodymas politikos, kurios laikysis kardinolas Rampolla, popieziaus sekretorius. Kad Vatikanas negali sutikti su karalium, tai tikisi, jį praszalinius, gerai gyventi su republika.

— *Azija.* Ant Malajiszkų salų buvo didis žemės drebėjimas ir sostaplė Amboinza tapo visi išzastyta. 50 žmonių rado smertį griuvėsiūse, o į 200 sunkiųjų suzeistų yra.

— *Aprika.* Karalius Abisinijos, Menelikas, padarė sutartį su angliszkų pasiuntinių Egipte, kad Menelikas nedarys jokių periszkadų angliskai ekspedicijai keliaujancziai link Kartum pagal Nilių. Karalius Menelikas gaus atmokėti nū anglių už padarytas iszkadas po pergalei Kalifo, kuris eina su prancuzais iš vien prieš anglių pajėgas.

Dalis darbu

— *Providence, R. I.* Ozionai sustraikavo 1500 audėjų dėl sumazinimo algų. Darbininkai reikalavo padidinimo algų kaip buvo 1893 m. nes tiek turi ir dirbti kaip tada. Darbdaviai atmetė jų reikalavimą, dėlko sziejie sustraikavo.

— *Burlington, Vt.* 85 audėjai, Queen City, sustraikavo dėl numazinimo algų.

— *Lowell, Mass.* Ozionai keti visi verpinyezių darbininkus sustraikūti delei numazinimo algų.

— *New Bedford, Mass.* Vietinių verpinyezių darbininkai unijonistai, ant vyriausio susirinkimo nutarė strakūti. Taip pat jie iszleido atsiszaukimus į visus kitus audėjus ir verpėjus, idant niekas nedirbtu tose verpinyecziose, kurių šavininkai numazino algas. Visi unijonistai gaus pagelbos nū kitų unijų kas sanvaitė po \$1,240,00; vietinė unija turi savo kapitalo į 60,000. Apie 7,500 darbininkų tapo numazintos algos nū 17-tos dienos szio mėnesio, todėl galima tikėtis didelio audėjų strako.

— *Pittsburg, Pa.* Kasyklų darbininkai laikė didelį susirinkimą priešai darbdavių užmanymą numazinti algas ant 9 centų už toną, kaip kad yra Ohiojoi. Ohijos anglių baronai mokėdami 9 ct. darbininkams mažiaus už toną, didelę konkurenciją darė pittsburginiams. Dabar bene mokestis taps sulyginta, mokės Ohijos darbininkams tiek kaip Pittsburgo, arba szitiems kaip Ohiojoi. Iš to gali iszkilti straikas, kur abiejų valstijų darbininkai straikūdami gali iszkovoti lygias mokestis.

— *Lansdale, Pa.* 60 darbininkų, kurie dirba iš žemės visokias formas dėl atlie-

jimo geležies, liejinyčiose „Phoenix Foundry & Mfg. Co.“ sustraikavo dėl numazinimo algos ant 10%. Tie 60 darbininkų gavė ant dienos po \$2,25 ct. Toji liejinyčia pasakiniame laike dirbo tik tai pusę laiko. Jos savininkai sugrįžus iš Europos, pradėjo dirbti pilną laiką, bet su numazinimu algų visiems darbininkams iki pirmam Balandžiui, ką numanydami darbininkai, kad jis nori išdirbti gerokus apstelevimus su numazinimu algų — sustraikavo.

— *New York.* Straikaujanti skalbėjai skaitliuje į 200 nuėjo į skalbinyčią H. Hauselio, 17 Crosby str., kur dirbo apie 40 skalbėjų, prikabinė jį prie straiko, o jei neklausys geru — varu priversti. Savininkas tai pamatęs, nusistverė lazda ir norėjo išvyti iš savo darbavietės straiķierius ir pradėjo jį mugzti. Straikieriai gintis. Savininkui ant pagalbos atbėgo jo darbininkai ir tada prasidėjo tikroji kova; kās ką sugriebė į rankas tų šoko ant neprietelių. Kiti su szlapeis marszkieis mužė straiķierius. Tarp straiķierių buvo ir viena maža moteriszė, kuri išsvėžusi savininkui lazda, atmokėjo su tām pacziam su gerais priedais ir paskui ji viena išvaikė darbininkus. Polcija atėjusi ją suaresztavo ir nubaudė ant \$10, ką tūjaus užmokėjo jos draugai sumetę.

— *Tacoma, Wash.* Pagal pareinanczias žines iš Kinijos, matoma, kaip tenaitinei darbininkai nekenczia maszinų. Apie linkėje Wahu, kur yra daug malunų malimui ryžių, tapo įvestos maszinos ir darbininkai iš darbo praszalinti. 30,000 darbininkų netekę darbo užpūle ant tų maszinų ir viską sudaužė bei išardė. Kariauna vos įstengė jįs numalšinti. Baimijasi dar didesnių

sumiszimų ant naujų metų, kurie pas jįs pripūla Vasario mėn. Matomai kiniečiai nemylė tokių išradimų, kurie jiems atima dūną.

— *Anglijai.* Maszinistai straiķija vis tolyn ir nepasidūda kapitalistams. Dabar išviso straiķija į 100,000 maszinistų visokiose darbo szakose. Kitokių visokių organizacijų unijos remia straiķierius. Darbininkai reikalauja 8 valandų darbo laiko, o už ilgesnį darbą turi būti ir didesnė mokestis. Darbdaviai nenori prisilenkti ant darbininkų reikalavimų, o darbininkai nutarė nei koku būdu nepasidūti.

— *Shamokin, Pa.* Kompanija Philadelphia & Reading neužilgo pradės statyti milziniszką brėkerį ant Lokust Cap, tarpė Lokust Spring ir kompanijos Cap. Tasai brėkerys bus didžiausis ant svieta. Per dieną sumals į 150 vagonų anglių. Inžinieriai jau pradėjo darbą.

Czistyja krauja.

Czistas kraujas tikrina czystą odą. Nėra gražumo be to. CASCARETS CANDY CATHARTIC išczystys tau kraują, ir laikys czystą, nes lezvaro viešą neczystumą iš kuno. Pradėk imti szlaidienę išzvarys iš tavo kuno puczkus, dedervines ir kitas „dos ligas, nes CASCARETS už 10c. tai padaro. Gana! visose aptiekose su gvarancija 10c. 25c. ir 50c.

Isz Amerikos.

Mokinimės ir sekime vokiečius.

Cleveland, Ohio, vokiečiai buvo suszaukę didelį susirinkimą 13-tą dieną Sausio varde tautiszkumo, žmoniszkumo ir laisvės, ir išleido atsiszaukimą į visus vokiečius (ir visus ateivius) su protestu prieš „Lodge'so-Billą“, kuri dabar parlamente yra svarstoma. Apart kitko protestas toks: „Mes pritariame ir reikalaujame gero mokėjimo raszyti ir skaityti, bet laikome už atmetimą Konstitucijos, jogiai gerus ir dorus žmones, kurie nori lygiai pasidziaugti laisve

szibs szalies, tik tai delto neišleis į szią laisvės szalį, jogiai jie negali skaityti arba raszyti. Tokis žmogus gali būti visai nemokintas, bet didei pageidaujamas darbo dirvoje“.

Tasai protestas tapo padėtas žymesnėse vietose ir tūmi pacyziu vakaru į tukstantį vokiečių pasiraszė. Kitos vokiszkos draugystės lygiai tą patį daro ir paraszus renka bei tarp visų didį pritarimą randą.

B a i s u s u r a g a n a s .

Port Smith, Arkansas, mieste ir apie linkėje siautė baisus orkanas naktyje 11 d. Sausio apie 11 valandą naktyje. Oro sukuryš viską nuszlavė, namus medinius nuneszė, kitus sugriovė. Pacziam miestelyje, Fort Smith, visas pietryzių krasztas tapo sugriautas o daugelis gyventojų, vyrų, moterių ir vaikų vienūs marszkiūtūs po ulycijas bėgiojo, vieni jieszkodami saviszkių, kiti gi prieglaucos. 50 žmonių tapo užmuszta per griuvcanzias sienas, o daugiau szimto sunkiai suzeistų. 70 suzeistų atrado griuvcanzis. Tarp sugriuvimų atsirado ugnis, kuri prislėgtus greitai nužavino. Sugriovė visatinai baltistų bažnyčią ir kitos boksztą ir prieszakinį galą, mokyklas ir kitus augsztesnius namus lygiai sugriovė arba gerai apdraskė. Vien tikt miestelio, Fort Smith, iškada išnesza į milijoną dol. Apie linkėse lygių iszkadų ir nelaimių taip gi baisybę padarė.

Lenkai išzvijo kuningą.

Mill Creek, Pa. Lenkai pacycinanti iš Poznaniaus prov., papratę jau namieje prie užveizėjimo bažnyčios turto, to paties ir ezionai reikalauja. Kaip žinoma, kuningai ezionai to neužkenczia ir nori patys viską valdyti, visai neprileidami tų, kurie tą viską sutaisė ir kartais paskutinį centą atidavė ant bažnyčios reikalų.

Kun. J. Chalcarz, vietoje prasikraustyti iš nekentimo jo per parapijonus, norėjo savo priezrus varu priversti prie paklusnumo sau, bet esant bažnyčiaziai užraszytai ant komiteto o ne vyskupo, neįstengė to padaryti. Kun. su savo szalininkais laike susirinkimą bažnyčioje, o jo prieszininkai salėje ir patyrė, kad kuningas bažnyčioje laiko susirinkimą, sziejie nuėjo ir išvaikė, kadangi parapijos susirinkimai atsilikdavo visados salėje. Išvaikė susirinkusius iš bažnyčios, iszmetė ir isz klebonijos kun. gaspadinę ir t. t. Kun. nusiuntė iš Wilkes-Barre keletą policijantų, bet sergėtojai tą pamatę suskambino varpais, o akies mirksnyje buvo į 200 vyrų ir moterių apie bažnyčią su lazdomis ir peileis, ką pamatę policijantai neiszdrisė nieko pradėti ir dar apdraskyti sugrižo atgal. 3 dienas ir naktis sergėjo bažnyčią iki valdzia nepaliepė atidaryti ir kun. iszneszė SS. Sakram. Be abejonės pastos dabar toji bažnyčia nepriegulminga, bet kas buvo to priezasczia?

P r a n a s z a s .

New York'o laikrasztis „World“ padūda žinę, kad profesorius Schenk, iš Vienos (Austrijai), per ilgus tyrinejimus dasekė, kad tikrai gali apreikszi kai užgims: vaikas ar mergaitė. Viena sanvaite prieš užgimimą galis praneszi apie užgimimą sunaus ar dukters.

G y v u s s u d e g i n o .

Muskogee, I. T. 8 dieną szio mėnesio po pietų susirinko į 30 „baltkepurių“ ir sugavė dūpus-indijoniu pririszo prie stūbrių ir gyvus sudegino. Jūs už tai taip nežmoniszka nubaudė, buk jūdu nužudė moterį vieno baltojo, kuris buvo samdęs žemės nū indijonų. Abudu sudegintieji prigulėjo prie veislės Seminoli ir jų viengencziai yra didei iszarde

ant baltųjų, tvirtindami, kad sudegintieji esą nekaltais toje zudystėje.

Blaiivystės darbai.

New York'e buvo metinis susirinkimas draugystės blaiivystės, kur susirinko daugybė žmonių. Pirmąjį kalbėtoju buvo vysk. Henry Y. Saterlee iš Washington, D.C., o po jūmi ir kiti. Ant nupratinimo girtauti nutarė įsteigti daugelyje vietų sales dėl šokimo, knygynus, porą tuzinų „szacho“ ir „domino“ akmenėlių losziumui, ir visokių valgymų. Jie mislyja, kad į tokias vietas ateis daug merginų pasisžokti, paskui kurias ir vyrai paseks.

Ar nebutų verta ir mums taip pasielgti, negu visą atliekamą laiką pravėpsoti karcizimose ir szlūstyti alkunėms barus.

Anti-saloonų lyga.

Columbus, Ohio, buvo susirinkimas anti-saloonistų. Jų mieriu yra isznaikinimas saloonų (karcizamų) kaipo szaknės visokio pikto. Degtinę jie vadina vėlnio krauju, kurio žmogus užgėres ir vėlniu pastoja. Jie atsiszaukė į visokias draugystes o labiausiai blaiivystės, prie jų prisidėti ir kariauti isz vien. Jie paskyrė kiek vienam auksinį medalį, kuris patrauks atsakantį skaitlių negerti svaiginančių gėrynių ir pristos prie jų draugystės.

Į smertį užsiszoko.

New York'e viena moterisz-kė, 36 metų, buvo iszėjusi su savo vyru pas kaimynus, kur buvo szauņa gužynė. Jūdviem po isznaktų grįžtant namon, ji pradėjo gūstis savo vyrui, kad ji užsiszokusi jau į smertį ir jāuezia didį silpnumą. Rytmetyje vyras pasigaminęs pusryczlus iszėjo prie darbo ir vakare sugrįžęs rado pacziutę lovoje jau atszaluaę.

Isz numirusių prisikėlė.

Excelsior, Pa. Vienas kal-

nakasys Luk. Homiak, tapo kasyklose suzeistas ir nugabentas į Ashlando ligonbutį, kuriame numirė ir įdėtas į skrynę su ledais tapo atgal atsiųstas dėl palaidojimo, kur atidarant skrynę ir jį sukrutinus atsigavo ir 5 minutų laike atgavo pilną kvėpavimą.

Su buczkia is moteris isz gandino.

Daylestown, Pa. Paskutinėse dienose czionai tiek prīviso buczkių, kurie apytamseje susigavę moteris ir merginas iszplėszdavo joms po kelis buczkius. Dabar negali iszeiti niekur viena moteriszka be palydovo. Tėvai, broliai ir jaunikiai daboja su revolveriais savo paczias, dukteris, seseris ir merginas nū užpūlikų.

Du milijonu ant metu.

Kadangi žmonės perša, pabando ir vėl perka, tai patikrina, kad jie yra užganėdinti. Žmonės suvienyose Valstijose dabar perka CASCARETS CANDY CATHARTIC mažais du milijonu dėzuczių ant metu, be abejonės bus trys milijonai prieš naujus metus. Tai reiškia, kad CASCARETS yra labai gera gydykla dėl czystyji-mo žmogaus kraujo ir suregulavojimo vidurių. Visose aptiekose 10c., 25c. ir 50c. už dėzūtę, nes tai gvarantavojama.

Senovės liekanos.

Lietuvoje liko nū senovės daug daiktų, kurie liudyja apie garsią jos istoriszką praitį. Kad jie turi didelę istoriszką ir moksliszką vertybę — rodos nėra ką kalbėti. Kiek yra iszmėcziotų po visą Lietuvą senoviszkių rumų, prigulėjusių lietuvių kuningaiksčziams, visokių boksztų, kapų, žinyzių. Bet daugumas isz jų pasilieka ant valios laisvės: jūs grauzia beszirdis laikas arba naikina neiszmananti ranka tamsūlio; o apie prilaikytą jų retai kas tesirupina. Ne pro szalį bus czionai papasakoti apie padėjimą istoriszkių rumų, kurie labai reikalauja prīveizėjimo. Griuvėsiai Gedimino rumo Vilniuje tikt paskutiniame laike tapo užveizėtais. Rumai Trakūse, Krevūse, Lydoj' ir kiti griuva vis daugiau ir daugiau. Krevų rumas yra apgintas nū žmonių draskymo, bet laikas

dirba savo — ir sienos pamazi yra. Lydoj' keli metai atgal, valdzia iszardė dalį senorumo, nės jo sienos galėjo užvirsti ant aplinkinių namų. Trakų rumas užsilaike geriausiai, nors ir jo galas nēbetoli, jeigu niekas nepriveizės jo. Tait. v. „naujas“ rumas — Keistucziō pastatytas apie 1377 metus ant vienos isz dvylikos salų Krazolių ežero. Tai buvo numylėta vieta Vytauto gyvenimo; jis atnėna dar laimingus galingos Lietuvos laikus. Bet ir czia laikas padarė savo ženklą. Apvalas boksztas po deszinės (įvažiūjant) perplyszo nū virszaus iki vidurio; plyszys kasmet didinasi, ir netrukus visas boksztas gal pavirsti į griuvėsius akmenų ir molio, kaip du kiti jo kaimynai — boksztai. Dabar, ežerui užszalus, aplinkiniai ukininkai drasko ir vežasi ką pamislyja, ir niekas jiems ne užgina szitą daryti. Gr. Uvarov'as laike IX archeoliogų susivaziavimo Vilniuje aplankė szitą rumą ir norėjo užlaikyti tenai nors vieną sargą, kurs prīveizėtų jį. Bet niekas isz to neiszėjo ir viskas liko po senovei. Burelis privatiszkų žmonių apsiēmė bent kiek prilaikyti seną rumą ir dėlto praszo pavelyjimą rinkti pinigų, kad galėtų nors pridengti isz virszaus sienas su cementu ir užlipinti plyszius. Jeigu pasisektų rinkimas pinigų, tai galėtų užlaikyti tenai sargą; o užmanantieji — jeigu nepritruktų energijos — galėtų sutverti komitetą, kurs apskritai rupintusi apie senovės liekanas viso kraszto Su.

(isz „Ukininko“.

Tikras dalktas del tave.

Užtikrinimas, kur nieko neprazūdyti. Galvos skaudėjimas, liezvio, — niežai ir tikstanczliai — kitokių ligų, kaip tai užsilaiķimas vidurių, sužlugimas kepenų gali buti iszgydytoms, imant CASCARETS CANDY CATHARTIC. Tai vis atnaujina. Patsidāda koźnoi aptiekoi; jei nepagvys, pinigų gražiname. C. C. C. pabandyk dėzūtę szlūdien, nes yra tolsingai. 10c., 25c. ir 50c. Pabandyk dėzūtę szlūdien, nes yra tolsingai.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— Plymouth, Pa. 14 die-

na szio mėnesio buvo meti ns susirinkimas „Ukėsų lietuvių kliubo“ draugystės. Apart kitko, tapo vienbalsiai priimta nū visų susirinkusių protestūti priešai apsunkinimą ateivystės užmanytą per Lodge ir rinkti tam visur paraszus, kaip kad daro kitos tautos. — Art galo tapo rinkti virszininkai ant szių metų. Buvėsis „Kliubo“ virszininkas, p. K. Nienius, atsisakė nū tolesnio virszininkavimo ir perstatė St. Bielį ant virszininko, nemo-kantį skaityti nei raszyti, susirinkusieji vienbalsiai iszskyrė K. Brazį virszininku „kliubo“ kā matydamas p. Nienius užgesino ziburius ant sales ir nepabaigė kaip reikiant susirinkimo. — Dėlko tą padarė, negalima suprasti.

— Wilkes-Barre, Pa. 9 dieną szio mėn. buvo metinis parapijos susirinkimas ir viskas atsiliko labai gražiai, tik tai pabaigoje pakilo ermyderis ir sztai isz ko: Du mėn. prieš, atvyko isz Lietuvos vienas vaikinasis su savo numylėtine ir norėjo apsivesti. Bet lietuviszkas priezodis netuszczias, kad „neturi pinigų, tai neveski.“ Tasai, vaikinasis neturėdamas dar darbo ir gyvendamas isz pažinstamų malonės, neturėjo su kūmi užszliubą užsimokėti. Vienas jo prietelis suprates gerai reikalą, paskolino anam \$5,00 ant szliubo, bet kun. už tokią prekę nedavė, nes szliubo prekę pas mus \$10,00, dėlto tasai skolin-tojas padavė įneszimą ant parapijos susirinkimo, kad parapija mokėdama kun. algos \$75,00 ant mėn. gali priversti kun. beturcziams dūti szliubą už pigesnę prekę arba dovanai, nes už tai gauna algą; tas sukėlė didelį ermydelį tarpe susirinkusių ir visi szaukė, kad be \$10 szliubo negali gauti. Dabar anas vaikinasis ir jo numylėtinė vaiksčziōja su sopolingomis szirdimis, isz priezasties negalėjimo jas suvienyti

dėlei 10 dolerių.

Jau daug pirmesneme laike atsirado apie 3 vyrai, kurie sutvėrė draugystę „citizens“ pė. vardu „Algerdo D. Lietuvos kuningaiksčio“, kurios mieris yra platinti apszvietą tarpe savo tautiečių. Iki šiolei toji draugystė dar nieko nenuveikė nei parodė savo vaisius o jau vardą „bedievių“ užsipelnė. Ir mislykite, jie paėmė už mierį apszviesti savo tautiečius, visai nežinodami, kad kiekvienas katalikas yra Dvasės šventos apszviestas, ir protestonus vadina apszviestais, o katalikus tamsunais. Tai ką išzmislina tie „bedieviai“ beskaitydami laikrasčius ir knygas. Daugelis tokių yra, kurie visai nekenczia to žmogaus, kuris skaito laikrasčius, nors ir Dievo tarnų išleidžiamus; nes giđdi tie visi skaitymai yra ne Dievo paraszyti, o tiktai žmonių iszmielyti ir į pragarą vedą. Musų vadovams jau daug geriaus sekasi; jeigu jau kuriam pasisekė įkvepti nors truputį Dvasės šventos, tai toksai jau proto turi į vales ir tokį bile mulkis agentas neapgaus ir neįsiulis jam knygą arba laikrasztį, nes jisai aiszkiai suprantą ir žino, kad skaitymas neturi jokios vertės ir veda tiktai į prapulti. Toksai gerai žino, kad tūs piningus, ką reiktu užmōkėti už knygą arba laikrasztį, reikia pragerti o tada tankiausiai atsitinka, kad tokį nuveda į tvirtai apsergėtą vietą už grotų, kur jis neturi jokios baimės nū prapulties.

Apmāstant pasirodo, kad kitados „nusidėjėlis“ turėjo sunkiai metavoti už „septynis nusidėjimus didžiūsius“ o šiadien už skaitymą knygų ir laikraszčių. Kuningai laike per 500 metų musų pratėvius tamsybėje, o dabartinei ir tą patį daro ir rėkia kad jie progresą varo. *O tempora o mores!* **J. S. Rublis.**

— *Mahanoy Plane Pa.*

Musų miestelyje šiadien randasi keliolika vyrų, kurie yra didei iszsilavinę per skaitymą naudingų rasztų, tai giszie tautiečiai stengiasi isz visų savo spēkų, kad ir kiti, czion buviai lietuviai, griebtusi prie mokslo ir vestų žmogiszką gyvenimą, bet jų darbas nėra pasekmingas

Kaip nekurię musų broliai elgiasi, tegul parodo szis atsitikimas. 7 dieną szio mėnesio, vienas czionyksztis lietuvis vedė pačią ir kelė vestuves, bet, kad ant vestuvių sukviētė tiktai savo gimines ir nekuriūs artymesnius kaimynus, tai tuli musų broliai už tai didei užsi-rustino ir norėdami pakelti vaidą, nusipirko baczkutę alaus ir atsineszė pas kaimyną į antras duris ties minėta veselija ir trunkėsi per visą naktį. Laimė, kad dar vaidas nepakilo, nes butų atsakius nevieno galva ir nevienas sunkiai uždirbtas doleris butų patekęs angliszkims taikintojams (tiesdariams). Asz šiame dalyke kaltiau labiaus musų szeimininkus, kurie dūda savo stubose sziokioms ir pana-szioms priezastims vaidų atsilikti. **Z.**

Smoke, N. 2 Pereitą savaitę atsilankė į musų kaimelį agentas „Vienybės Lietuvninkų“, ir perėjo per lietuvių grinczias ką su džiaugsmu turu apreikszti, kad atradom lietuvių, kuriūse da nėra užgesusi kibirsztis apszszvietimo, meilės tėvynės ir savo tautos, nes užsiraszė keliolika laikrasztį ir iszsirinko sav naudingų moksliszkų knygų. Garbė už tad jums lietuviai, kurie supratote to naudą. Isz tiesos vertėtu musų literaturai jau daug augszcziau buti pakilusei jei gu mes visi szelptume laikraszčių iszleistuves; bet atsizvelgus, su liudhumu turim pripazinti, kad didesnė pusė musų brolių neskaity jokio laikras-

czio. Kaip tai gražu butų, jeigu mes nors pusę savo truso, ką šiadien iszleidziam ant girtūklystės, advokatų ir tasyinių po sudus, paaukautume ant skaitymo laikraszčių bei knygų, be abėjonės turėtume dusyk tiek laikraszčių su vertesne įtalpa! Kaip tai miela ir dailu mums butų, ir kaip pagūdōnėje stovėtume akise sve-timtauczių, kad pamestume tą bjauriausę papratimą girtūkliavimą, kuris yra szaknis visokių piktybių, isz ko kyla barnys, pesztynės, nesantaika poroje, ir kur tikt ką pikto iszgirsi, vis pradzia iszėjusi isz girtavimo. Asz manau, gal ne vienam į galvą atėjo ta mislis, kodėl mes taip darom, kodėl nemetam tą bjaurybę nū savęs, kuri mums tiek pikto daro? Už tiesą butų kitaip, jeigu mes nors po vieną laikrasztį skaitytume o per tai greicziau nuslinktu nū mus akių tos miglos nesupratimo ir ateitu klausymas į galvą, kodėl mes taip ne priderancziai elgiamės iki sziam laikui, pabūstume kaip ir isz miego, pasirodytu mus pereitas gyvenimas, taip kaip klajojimas po pustynę kelio nerandanczio, suprastume tada naudą skaitymo, geistume kūdaugiause skaityti, butų mums ramu namieje sėdēt, nesimaiszytu mislise neapikanta 'ale troksztume su kiekvienu žmogum vėnybėje bei santaikoje gyventi.

Motiejus Briditzkas.

Emigrantu namo reikale.

Laima „Susiv. L. A.“ szimtas dol. dūtas iszloszimui ant naudos emigrantų namo. *Philadelphia, Pa.* Pagal nutarimą 12-to Susiv. Seimo laikyto Philadelphijoi idant: Philadelphijos Susiv. kupa bei „Draugystė Szv. Jūzapo“ užsiimtu iszloszimu virsz minėto 100 dolerių.

Tai gi mes semiaus pasira-

szę, kiek galėdami sutaisem suraszą, visų tų kūrų bei draugysčių pardūtų tikiētų numerius, kurie mums buvo pridėti, ir Sausio 14 d. atsibuvo traukimas po No. 605 S. 3-rd Str.

Laimėjo piningus szie NNo: I laimėjimas N. 555 Peter Cziaplik, S. Boston, Mass. \$50.

II „ N. 222 Jurgis Gaubas, Traverse City, Mich. \$25.

III „ N. 677 (vardo neturim) Detroit, Mich. \$15.

IV „ N. 738 J. Aponis, Scranton, Pa. \$10.

Teipos-gi praneszam, jog per centraliszką komitetą buvo paskirti tikietai net ant keturių skyrių; ir tie keturi skyriai visi buvo pradėti nū pirmo numerio; ir buvo pažymėti lotyniszką skaitlinė I, II, III, IV., o kiti visai ne buvo pažymėti. Apie tai per „Tėvynę“ mažai ką aiszkino, o žmonės pirkdami tikietus to visai nepaisė, isz ko dabar parėjo klaida. (Reikėjo padaryt kvitarijuszą tikietinį su numerias).

Treczias laimėjimas papūle isztraukti po N. 677, vienas toks numeris tikieto buvo isz Detroit, Mich. kūpos, o kitas isz South Brooklyn, N. Y. kūpos.

Ketvirtas laimėjimas pūle po N. 738 Union City, Conn. (P. Dublis), o kitas toks pat isz Scranton, Pa. (J. Aponis). Tarpe tų laimėjimų vieną laimą dviejė, vėl darom traukimą tarpe jų dviejų (kiek vieną N. skyrium) persiėmus antrų syk \$15 laimėjo į Detroit, o \$10 į Scranton'ą.

Traukė numerius Miss. K. Avizieniūtė ir Miss D. W. Yung. Prie traukimo buvo Dr. Szv. Jūzapo sekretorius K. Marcinkevycze ir apie 10 privatiszkų lietuvių.

Komitetas traukimo.

V. Ambrozevicius Sus. kūpos prezidentas.

M. Žolynas Dr. Szv. Jūzapo prezidentas.

A. Zuikis kūpos sekretorius. N. B. užprasom ir kitus lietuviszkus laikraszczius atkartoti.

Lietuvaiteims.

Mūsų sesuczių yra mažai Amerikoje, taip girdisi kalbant žmones ir laikraszcziūse yra ant to nusiskundžiama. Tiesa, neperdaug Amerike yra lietuvaiczių, bet ir tos ne visos tur laimę isztekėti, ne viena ir pasęsta, ir tokią labai greitai pralenkia kokia jauna skaistaveidė.

Jaunikaicziai bei mergaitės turinti gražų veidą visados greicziaus apsiveda, negu antriejie, jei tiktai nedaro kliuczių sanlygos gyvenimo.

Asz noriu kalbėti vien dėl labo mergelių, neturinczių skaistaus veido. Dėl tokių yra geriausias vaistas dėl isztekėjimo—mokslas. Mokėjimas raszyti, skaityti, ant partapijono paskambinti ir gražus rankų darbai, gražiausiai padailina veidą. Skaitymas moksliszkų knygu bei laikraszczių, kaipo ir paraszymas szio bei to j laikraszczius, suteikia prakilimą bei gražumą, aiskesni, už gražiausias skaistaveides. Tokiu būdu tikt galima lenktyniūti ir pralenkti skaistveides. Apszviestą protą žmonės pažis jusų zodžiūse (rašztūse), per tai įgysite įtekme tarp apszviestų jaunikaiczių, toks apsivedimas atnesza laimę vedusių gyvenime ir gausę naudą lietuvystei.

Sziadien isz dalies jaunikaicziai renkasi sau busęnczią draugę ne skaistume veido, nei puikume rubų, bet veizi j protą busenczios savo gyvenimo draugės. Nemažai yra jaunikaiczių, kurie nevedę gyvenęna, vien dėl to, kad neranda sau merginos, kuri būtų kiek apszvietus, kuri galētu dūti tikrą laimę ateitėje. Todėlgi mergaitės be iszskalbėjimo kibkite j mokslą pagal iszgalę,

liūsa laiką vakarais paszveskite lankymui mokslainės, kur to negalima padaryti, skaitykite moksliszkas knygeles, per tai pastosite laimingos dėl savęs ir visūmenės.

Jaunikaicis.

Laiszkas isz keliones.

Mislyjū, akyva bus žinoti „Vienybės“ skaitytojams, kaip apsilankant apielinkesė, lietuvių apgyventose, ir vėl ką pranesztį isz tikro gyvenimo. Mą atsilankius tuloje vietoje ir apreiszkus, dėl ko ir su kokiu reikalu asz keliauju per lietuvius, szejmininkas pradėjo: „Jeigu turi dvasiszkų vaisių, tai mielai pirsime ir su noru skaitysime, bet jei turi bedieviszkus, tai...“ — ir parodė žerūjantį peczių. Asz jam parodžiau „Gyvenimus szventuju“, „Garsą apie peklos karstį su derva“, maldinių ir daugelį kitokių dvasiszko turinio knygelijų. Szejmininkas nei su viena isz tų visų nepasiganėdino ir reikalavo „tuktanczio naktų“, kurių ant laimės neturėjau.

Taip atlikęs reikalą su pirmutiniu, vykau toliaus su savo ryszeliu ir sutikau antrą reikalaujantį statei „Biblijos“. Gir di, „kad tu be biblijos ezionai nei nevaikszejiotum“. Tos asz ir vėl neturėjau, ir norėdamas atsikaltinti priesz jį, nurodžiau kur tokią gali gauti. Jisai kaip szoks ant manęs sugniauzęs kumszczias, girdi: „nusiuncziau tenai piningus ir atsiuntė mą knyga, bet visai nepanaszė j bibliją. Pirmasis zodis buvo „bybelės“ ir dar su kryziokiszkoms (vokiszkoms) rai dėms“. Asz visai nesuraminęs to reikalautojo neszinaus savo keliu tolyn.

Szitoks supratimas vieszi tarp didesnės dalies mūsų visūmenės isz malonės „temdytojū“. Nemislykite, kad szitoji žine yra pramanyta. Raszau ką pats isztyriau. Nesakau

kad visi turisi tokios nūmonės ir negali atskirti pikta nūgero, bet labai mažai dar užtikau tokių, kurie yra apszvietę. Tiesa, nekuri turi ir lietuviszką knygynėlį, jauni vyrai susirenka j vieną vietą, skaito laikraszczius ir protauja apie jų turinį, bet tokių labai mažai te yra ir jie toli neatsveria anos daugumos. *Keleivis.*

Paveikslelis.

Vienam mažam miestelyje gyveno lietuvis su paczia. Darbo pritrukus aniedu atėjo j didelį miestą ir gavo vietą prie sukaus darbo pakrasztyje miesto kur ir apsigyveno. Ne ilgai laukus susilaukė sutaus ir meilėje gyveno, praejus porai metų, vyras sunkiai bedirbdams apsirgo ir mirė. Likusi pati su mažu kudikiu, pati pradėjo dirbti dienomis ir naktimis, dirbo kur tikt darba gavo, kad tikt sziaip taip pramisti ir sunų užauginti, kad turėti sav pagelbą ant senatvės. Sunui paaugus pradėjo leisti j mokslą ir motina dar j didesnį vargą įpūlė, vienok motinos meilė pergalejo viską, paskutinį kasnį dūnos atitraukdavo nū savo burnos ir atidūdavo viską sunui, kad tikt anam but lengviaus ir galētu toliaus mokintis. Sunus pabaigė mokslą ir iszaugo gražus vyras, užtat motina suvis nustojo savo sveikatos ir dėl ano nubiednėjusi paseno ir negalėjo daugiau dirbti, vienok buvo pilna vilties, kad jos sunus nors ant amžiaus galo jei padės. Sunus pabaigęs mokslą gavo greitai gerą vietą, susipažino su augsztesnėmis įpatomis — lenkais ir jam buvo gėda sakyti, jog anas yra isz vargingos lietuviszkos szejmynos. Taip ir užmiršo savo motiną. Motina pasiliko dideliame varge, kentėjo alkį, szaltį ir skausmus, ne vieną kartą apsverkė graudzioms aszaroms, mislydama, dėlko

jos sunus taip ję apleido. Praėjus keliems metams atsitiko jam eiti su reikalais pro motinos grinczią, jis pamislyjo užėiti paziūrėti, ką motina veikia; įėjęs j vidų rado motiną ant smertelno patalo suvis mirsztanczią. Perimtas gailescziu, pribėgo, apsikabino motiną ir tarė: „Nemirk motin, jau asz tavę myliu“. Motina ant ano smertelnoms akimis paziūrėjus, atsakė jam: „Kodėl pirmiaus nesakiai kad mane myli“. Tūs zodzius isztarusi persiskyrė su sziu svietu. Anas isz gailesczio emėsi už galvos, draskė plaukus, verkė ir gailėjos; vienok nieko negelbejo; nes jau pervėlu buvo.

Broliai lietuviai! nebukim ir mes taip atszalę dėl savo tėvynės, kaip tas sunus dėl savo motinos.

Žinote gerai kad mūsų tėvynė yra nuvargusi ir suspausta isz visų pusių. Dirbkim visi isz vieno, raszykimės j „T. M. D.“ o prikelsime aną isz to vargo.

S. Masickis.

Kiekvienas taip sako:

C. SCARLETS CANDY CATHARTIC yra tai etebuklingiau-los gydų los ezio amžiaus iszradimūse, turi gardų smūgą, gydo lagadnel ir tikrai inkstus, kopenis, pilvą ir czių yja visą sistemą, praszalina pereszalimą, gydo galvos skaudėjimą, druzų ir užkietėjimą vidurių. Pirk dėžutę C. C. C. sziadien, 10, 25, 50 centų. Randaai visose aptiekose ir iszgydymą garantūja.

Paskutinispraneszims

Thorp, Wis.

Asz, žemiaus pasiraszęs, pirkau žemę pavasaryj 1897 m. ir iki sziol nieko negarsinau apie ezionykszczias kolonijas, kol ne persitikrinau apie viską. Tai-gi dabar drąsiai galiu sakyti, kad ką p. Mikolainis garsino laikraszcziūse ir gromatose raszė, viskas yra tiesa. A. Mikolainis man raszė: „Žemę dėl jusų iszrinkau, man patinka tokia žemė, ir tvirtai tikiu, jog jus busite užganėdinti“ ir asz pasitikėdamas atkeliavau pas Mikolainį (nors sziuose laikūse užsiti-

kėti negalima); parodyta žemė man taip patiko, jog kitur visai jos nenorėjau jieszkoti.

Asz gailiūsi, kad pirmiaus nepirkau, kada daugiau pinigų turėjau. \$200,00 turėdamas, ne išdrysau prasidėti ant ukės, bet vargas išmokino; bedarbei esant, likau tik ant \$100,00, tada pamaciau, kad ne jūkai, galiu ir tūs pravalgyti; nusiminęs klausiau rodos pas Mikolainį, kuris atsakė: „Jeigu nenori viską pravalgyti tai greičiaus atvažiuok ant žiemos“. Sziadien esu užganėdintas visame, darbo jieszkoti nereikia (darbo jieszkojimas kartus), vasarą dirbau pas žais, o žiemą dirbu ant savo žemės, netikusius medžius praszalinu, o isz tinkanczių darau medegą, isz kurios bus pinigai; nerapi man kur rytoj eisiu darbo jieszkoti, visada liuksmas, su užtikrinta ateite; asz persitikrinau apie darbo vertę, jog dirbti dėl savęs yra daug lengviaus negu dirbant po bosu. „Man liudna, kad szale manęs, geriausia žemę iszpirko 6 svetimtaucziai, o ją lietuviai butų galėję gauti.“

Iszdirbimas žemės yra toks: gerus medžius iszėmus, o prastus sudėginus, žemė akėjasi sprendžininem akėcziom, ir sėjasi javai ir žolė dėl szieno. Javus suėmus, pasilieka dirva dėl pievos ir laikosi pieva, kol kelmai iszpusta. Szienas yra reikalingas todėl, kad cziaukininkai labiaus gyvulių auginimu užsiima.

Viengencziai! ne laukkimė gerų laikų Amerikoje, iszlygos gyvenimo darbininkų cina blogyn ne metais bet sanvaitėms. Skaitydami laikraszczius matote, kaip kapitalistai visokių iszdirbių vienyjasi į vieną didelę kūrą, vien tik dėl to, idant darbininkui ne pasidūti straičkuse, idant labiaus prispausti darbininką; isz datyrimo galima sakyti, jog straikai neatnesza naudos darbininkams. Prie tokių isz-

lygų nėra kito kelio dėl iszsi-gelbėjimo nū kompanijų prispaudimo, kaip tik griebtiesi žemdarbystės, pastoti bosais neprigulmingais nū kapitalistų geležinės malonės.

Man besikalbant su czionykszcziais lietuviais, apie neparangumą, apie jų nenorą apsigyventi ant farmų, tai vienas atsiliepė szitaip: „Musiszkius vargas privercia prie visko naudingesnio, jis privers ir prie farmų, bet tada, kada geresnes žemes iszpirks svetimtaucziai, tai musiszkiiai blogesnes turės pirkti brangiaus mokėdami“. Garsinimas laikraszcziūse yra be naudos. Besirengianti kada nors pirkti žemę, tegul pasilaiko žemiaus padėtą adresą, kadan gi szis praneszimas yra paskutinis.

Jurgis Szneideris.

P. S. Reikale pirkimo žemės, raszykite pas F. Mikolainį, Thorp, Wis.

Europos neprietelius.

Europa kartu su visu savo užsipelnytu žmonisz-kumo ir apszvietimo, visai nejauczia kokį turi neprietelių.

Tasai neprietelius tykoja nei maziaus, nei daugiau, kaip tik tai — pragaiszimo visos musų civilizacijos. Tulas dr. Mehment Emin Effendi, turkas ar egiptėnas, baigęs mokslus Vokietijoi, iszleido knyga po vardu:

„Kultur und Humanitaet, voelkerpsychologische und po litische Untersuchungen. Wuertzburg, 1897“.

Veikalas raszytas su matomu gabumu autoriaus ir su žingėidžia įtalpa. Įzengoje tūjaus sako: „Europos civilizacija, tai klaida — tai pik tadarystė, o virszenybė Europos ant svieto paszalių, ta riksmas ir nekonskvencija. Europiszka civilizacija turii buti isznaikinta dėl viso svieto laimės“.

Tos tėmos autorius laikosi

visame veikale. Kovoja su Europa, su didžiu užsidegimu ir grauzenczia ironija. Kerta be malonės ir iszrodo klaidas ir silpnas puses dabartinio jos surėdymo. Platinimą civilizacijos tarpe tamsunų laiko už pik tadarystę. Pirm viso ko atsakė Europai žmonisz-kumą.

Nūmonė dr. Mehmeto apie pamatą europėjiszko žmonisz-kumo turėtu buti tokia: 1) Gyvastis žmogaus yra szventas, 2) garbė taip pat, 3) niekas neturi tiesos uždūti fiziszku kanczių, 4) visiszka laisvė, 5) tikėjimo laisvė, 6) savastis yra tai szventas daiktas ir niekas neturi tiesos tokią atimti. 7) visi žmonės yra lygus ir turi lygias tais paczias tiesas be skirtumo rasos (veislės), tautos ir tikėjimo.

Bet — sako tūjaus su ironija — reikia isz virszaus užginti, kad yra daugybė iszėmimų nū tų grazių įstatymų.

Paveikslan laike karės žmonisz-kumas tampa „iszmestas“ visai, arba didesnėje dalyje. Tikyba yra dėl europieczio „szventa“, bet tik tai tokia, kokią jis pats supranta, ir taip monoteizmą kriksczcioniszka, žydyszka arba mahometoniszka. Kitoks visai dalykas su tikyba stambeldzių. Sugriauti jų szventinczią, sukapti jų dievūs — tai nėra užpūlmas, nei nežmonisz-kumas, nei nespaudimas. Gyvastis žmonių yra lygiai szventa, bet gyvastis galvažudžio, kuriam toksai Stanley (anglas) arba Peters (vokietys) liepia nukirsti rankas ir kojas — tokis nesiskaito. Garbė yra tik tai bovoje, ir kada užrustintas tapo europietis, tūjaus turi buti užganėdinimas, tai yra, iszpjovimas laukinių gyventojų, deginimas jų gyvenimų, žagimas mōteriszkujų, vogimas jų bandos, isznaikinimas sėjimų.

Klausymas tik tai — klausia Mehmetas — kas yra laukiniu?

Savastis vadinasi szventu

daiktu — suprantamai! Vėžkite kokiu budu ją gūdoja po tokiu dideliu apszvietimu, ir kūmi buvo atadimas Amerikos 1492 metų. Stambeldziams davė kriksczcionystę, ale už tai atėmė jiems viską, ką jie tik tai turėjo. Jei prieszinosi, žudė jų kaip žvėris. Tą pradėjo katalikiszki ispanai, paskūi jų atėjo holenderiai ir anglai. Medzioklė ant žmonių ir gausių plėszimų tveria nū amžiu. Iszvartyti tėvainiai isz savo žemės ir szalies, kuri jiems prigulėjo nū amžiu, atskyrė jų apielinkėse su atviru prizadėjimu, kad dabar turės ramybę . . . . . bet kaip pasirodė, kad žemė paskutineme jų užkampyje turi kokę vertę; atimta jiems ir jų paskutinė apveizda. Idant greičiaus jie isznyktu, vaiszina jų nūdais: alkoholiu, nikotinu ir demoralizacija.

Tas pats dedasi ir szia dien placziojoi Aprikoi.

Seniaps davinėjo laukiniams tikejimą, szia dien dūda jiems apszvietimą, ale to vietoje atimta jiems: auksą, szlapių (sloinių) kaulus, brangius akmenis, ir viską, kas turi nors kokį vertumą.

Ir ant galo ar tas žmonisz-kumas — klausia dr. Mehmet — yra įdiegtas lizde civilizacijos, Europoje? — Nei trupuczio. . . . *Bellum omnium contra omnes* (karė visų prieš visus) — sztai turinys draugiszko gyvenimo civilizūtos Europos. Tauta slėgia tautą, veislė ryja veislę. Vargszas kaujasi su turcziumi, tamsus žmogus yra neprieteliu apszviesto. Nelaisvė ekonomiszka sunkina lygiai visus, kaip asabiszka nelaisvė prietykiūse giminystės. „Lygybės“ tiesos yra visur mindžiojamos. Žodziu, žmonisz-kumas ir civilizacija europėjiszka — tai tuszczius svajojimas arba niekam nevertas klajojimas.

Toji civilizacija netvers am-

zius. Išnaikinti ją — reikia lingiausias daiktas... Pati išnyks. Ji padaugina tikrai reikalavimus, atveda prie pasileidimo, sujedina nervus iki neiszkentimui, suteikia svietui nek'ligų moralizškų ir fiziszškų, naikina taip baisiai pasitikejimą, taip, kad turi dvesti prie sugriuvimo. Praeitė mums rodo ir mokina, kad visos eilės civilizacijos „percivilizūtuju“ griuvo... Paimkimė civilizaciją babilonizšką, in diszką, egiptizšką, arabizšką ir grekizšką.

Lygiai baisusis mahmetonizskas daktaras persergsti ir „prietelizškai“ linki mūsų civilizacijai, idant — iznyktu.

Galan atsiliepia į Europą taip:

„Nėra abėjonės, kad dar daugelis žmonių taps per jus sznaikintų; ant laimės tikiu taip-gi, kad nepataikysite izzudyti jūs visus. Daugelyje žmonių, kuriūs už menkus laikote, gyvena užslėpta speka. Szalie pasviečių, ypacziai kur klimatas gina vietinius gyventojus nū jusų, pataikins jie anksciau ar vėliau susivienyti priešai jus.

Geriausiai tą gali japonai, ta grazi ir taip sena tauta, bet pilna jaunystės, susimils ant savo suspaustų sabrolių idant jūs izšliūsiti, suorganizūs priešai Europą didelę ligą azijatizšką. Kad XX amzis mums galėtų atneszti tą linksmažinę. Kad Europa taptu praszalinta nū vieszpataavimo ant visos pasaulės“.

Dr. Mehmeto užmetinėjimai Europai yra pilnai teisingi. Tą matome ir mes patys, kaip gaujos apginklūtų galvažudžių nūplauke įsvietimus krasztus užima vietinių gyventojų žemes ir jūs į vergūs savo paverčzia. Tą matome izz katalikizskos Ispanijos Kuboje ir Pilipinūse, civilizūtos Vokietijos Aprikoje ir dabar Kinūse, Anglijos Indijoje ir dange lyje salų, Prancuzijos Apriko-

je ir lygiai ant salų, Maskolijos abelnai nuslėgime visų tautų, Suv. Valstijų nors jau, neva, laisva szalis, o ir tą stengiasi užverti dėl atėjunų, nors milijonai akry derlios žemės guli pustais nū amžių. Lygibė ir brolystė pas retą tikrai lupose, bet darbe ir gyvenime niekur jos nematyti. Civilizacija vietoje pagerinti žmonių buvį, įstume jūs į didesnį vargą dar. Apsizvietę kapitalistai neįmano kaip labiaus galētu spausti darbininką ir neapsizvietusį.

Tautizska spaustuve.

Paryziuje yra viena spautuvė turinti raides (litaras) dėl 70 rytinių kalbų su kuriomis spausdina knygas. Gyventojai rytinių szalių atsinneczia savo rasztus į Paryžių atspausti. Kas metas yra priimami 4 statytojai mokintis rytinių kalbų. Toji spaustuve turi raidžių sensyrijizskos kalbos „uigur“, parvežtę izz Mongolijos XII szimtetyje per kuningus Nestorijanūs. Spaustuve Oxforde ir Cambridge, Anglijoi, nū, 1569 spausdina tikrai Biblijas (Rasztą Szventą) 320 kalbose kasztais Biblijos susivienyjimo, kuris izzleido į svietą visokiuose kalbose 163 milijonus egz. Raszto Szvento. — Mums, lietuviams katalikams, ne proszalį butų nusikreipti prie tokios biblijizskos draugystės su maldavimu Raszto Szvento. Mūsų dvasizškija iki sziolei nei vino žingsnio tamė nepasidarbavo, idant žmonės savo kalboje turētu Rasztą Szventą. Toji draugystė buvo izzleidusi lotynizskomis raidėmis „Naują Įstatymą“ 1866 m. Berlyne, kuris yra jau visatinti iszszibai gės. Regis ant svieto nebus taip apleistos tautos dvasizškai per brolius vadcvus kaipo lietuviai katalikai. Lietuviai liuteronai yra nesulyginami turtingesni dvasizškūse rasztūse už mus katalikus.

Isz praeites.

2000 m. — 1887 m.

per

Edvarda Belamy

Lietuvizškai izzguldė Sunus K.

(Tasa.)

Atsakimas ant szio klausymo ir izzvedė tą, kad nū darbo, arba teisingiau sakant, patarnavimo draugijai nei viens negal buti liūdas. Vienok czion reikia tēmyt koki privalumai, labiausiai susiaurintam supratime, tur siekti kožną žmogų, žiurint ant jo izzgalės.

— Viskas tas gerai — atsakiau — vienok tas vis gi nelyti tu, kurie visai negal dirbti, ir kūm nors prisidėti prie tarnystos visūmenizskos.

— Mą rodos, kad jau szjrytasz apie tai sznekėjau, o jeigu bucziau užmirsžes paminėti, tai tiek dabar pasakau, kad prie drangijos stalo visi žmonės yra lygūs, ir neziurima ant kurio sylų arba negalės. Ir tas, zinoma, paeina nū to, ar dirba pagal savo sylas.

— Taip, jau sakei apie tai, bet, mat, asz mislyju, kad ta tiesa lyti fiktai vien dirbančius, pagal įvairius savo gabumus. Ar gi tas yra ant lygio laipsnio ir su tais, ką visai nieko negal dirbti?

— Tai ar tie ne žmonės?

— Zinoma. Tai-gi turiu mislyt, kad szlubi, akli, raiszi ir t. t. turi lygias tiesas su sveikais, ir dirbanciziais sazinizškais.

— Kitaip ir negal but... — atsakyta mą. —

Toks surėdymas but nūdyvijąs baisiai ir labiau karsztus filantropus mūsų laikų.

— Jeigu Tamistos brolis sirgtų ir negalėtų nieko dirbti, ar prasziau jį maitintim, arba prastesniamjam kambaryje laikytim jį, kaip kad patš gyvenė? Asz mislyju, kad greicziau Tamista da daugiau jūmi pasirupintum negu savimi ir tai nevadytum mielaszirdys-

te. Ar gi nesupyktum Tamista, jeigu kas atėjęs ir sznekētu, kad Tamista tokią mielaszirdystę dėl brolio darai?

— Zinoma, bet toks prilyginimas vis-gi nelabai tinkantis. Tas tiesa, kad visi laikote vienz kitą už brolių, bet tokią brolystą vis-gi negalima lyginti su brolysta pagal kraują, jausmus ir priderystę.

— Da izz Tamistos, kaip matau, neiszgaravo devynioliktas amzis... — atsiliepė daktaras Leete. — Jau dabar nei kiek negaliu paabejot, kad Tamista taip ilgai miegojai. Jeigu prireiktu mą suteikti Tamistai izzguldimą dėl pamatymo to, kas Tamistai galētu rodytis slapybe mūsų civilizacijos, palyginus su Tamistos laiku, pasakycziau, kad izzguldymu tūm yra faktas, kad solidarizskumas gentės žmonių ir brolystė, kas dėl jus buvo tikt žodyje meilės, dėl mūsų mislių ir jausmų yra taip gyvu ir aiszkiau dalyku, kaip ir brolystė pagal kraują... Bet, net praleidus tokias paziuras, nematau, dėlko turėtų Tamista dyvintis, kad tiems, kurie negal dirbti, dūdamas gyvenimas kasztu tu, ką dirbti gali. Jug ir jusų laikūse priderystė kariumenizskos tarnystos, kuri dabar atsako tarnystai pramonės, neiszskirdavo izz visūmenės eilių arba neatimdavo tiesų ukėsystės tiems, kurie negalėjo atlikti tą tarnystą. Tie likdavosi namieje ir budavo apginti per galincizius tarnauti, o už tai jūs tikt niekas nepapeikė. Taip ir dabar, reikalavimas visūmenizskos pramonės tarnystos nū tu, ką gali tai atlikti, neiszskiria izz eilės tu, kurie visai negali prieto stoti. Darbininkas nedelto yra ukėsu, kad dirba, bet dirba dėl to, kad yra ukėsu. Taip lygiai, kaip jus sakydavot, kad drutesnis tur apginti silpnesnyji, mes sakom, kad drutesniųjų priderystė yra dirbti už negalincizius... Isz-

riszimas ko tai neiszaizskinto, ne yra da pilnai aiszkiu dalyku; tai gi ir klausymas apie brolystę žmonijos nebut iszrisztu, jeigu akly, raiszus, serganczius ir k. paliktume ant vieno laipsnio su žvėrimis. Jau daug teisingiau padarytume, kad sveikus apleistume, negu ant nelaimingūsiu, apie kuriūsi privalo rupintis kozna gera szirdis. Tai gi, kaip jau szjryt pasakiau, tiesa gyvenimo ir naudojimosi isz gėrybiū visūmėnyszkiū ar tai vyram, moterim ar vaikam, remesi ant to, kad visi yra broliais ir sąnariais vienos szejmynos... Mislyju, kad dėl naujos gadynės mislies civilizacija jusū, paniekinūsi žemesniaisias lūmas, nieko bjauresnio negal atrast... Jeigu jau nejaudet nei pasigailėjimo, nei jausmo brolystės, nesuprantu, dėl kokiūsi priezasties nematėte, kad szmetate kliasą negabiūsi prie darbo isz jų prigimtiūsi tiesū, paliekant jų reikalus neaprupintais.

— Asz visai nesutinku su tūm; na ir kaip gi jie galėjo reikalauti kokios dalies, prie ko jie niekūm ne yra prisidėję?

— O dėl ko — patėmyjo daktaras Leete — jusū darbininkai padarė daugiau negu puslaukiniai jų pratėviai? Ar jie neatlaikė palikimo nū praejusiu amziū, ar nesinaudojo isz sukrauto per amzius turto ir žiniū? Koku būdu igavo tiesą, kuriai pavedė devynes deszimas dalis savo iszdirbimū? Atlaikė jas nū tėvū. O vargszai ar neturėjo, kuriūsi pastumėte, prie to jokiū tiesū? Ką padarėte su jų dalia? Apiplėszėte jų ir numetėte tikta trupinius nū savo stalo. Tą apiplėszimą pavadinot davimu almuznos ir didziavotės isz to...

— Ak, Tamista... — pasakojo toliau daktaras, kadan gi asz tylėjau — apie ką nieko nesuprantu, palikę visokias

paziuras teisybės ir brolystės link negalineziū dirbti, tai apie tai, kaip galėjo nesibjaurėt darbu jusū darbininkai, zinodami, kad jų vaikai arba anukai, patikus kokiai nelaimi neteks viso savo turto ir nei kasnio dūnos. Nesuprantu, kaip turinti vaikus žmonės galėjo laikyti nū gerą tokią draugijos sistemą, kuri taip didelį tarpą padarė tarp galineziū ir negalineziū dirbti. Surėdymas, užtikrinantis tėvūsi šiokiū tokį pasilaikymą, priverė jo sunū, mažiau gabu prie darbo, ant visatinio skurdo. Dyvai, kad prie tokiū aplinkybiū žmonės nesigėdėjo ar nesibjaurėjo paleisti ant svieto ainiūsi...

Pašarga. Nors savo pašnekoje pereita vakarą daktaras Leete pasakojo ma apie tai, koku būdu koznam geriausia pasirinkti atsakantiūsi užsiėmimą, tai vienok tikt dabar, kaip dasizinojau apie lygią mokestį visū dirbancziū, su pratau, kaip toli lengvu stojosi dėl jų toks pasirinkimas, taip gi kaip koznas, pasirinkęs užsiėmimą iszties lengviausia dėl savės, galėjo teisingai ir sąžiniszkai prie to dirbti. Mano laikūse pasirinkimas kokio atsakancziausio prigimtiem gabumam užsiėmimo, ar tai ant lauko pramonės ar tai mokslo, buvo lygiai sunkus ir daug bereikalingai laiko supustyjo, kaipo ir viena isz labiau žymesniū priezasties, nelaimės pavieniū. Dauguma, mano laikūsi žmoniū, nors ir turėjo progą pasirinkti sau užsiėmimą, negalėjo gerai isz to naudotis, ir paprastu būdu turėjo tyertis už tokio darbo, prie kurio jokio paszaukimo neturėjo. Turtingas tame dalyke nedaug kūm skyrėsi nū beturcziū. Po tiesai, tas paskutinis, negalėdamas gauti atsakancziūsi apszvietimo, negalėjo nei dasizinti apie savo prigimtiūsi gabumą, isz priezasties neturto negalėjo jo tobulinti, net ir

tada, kaip apeireiszkimą jo patėmyjo. Liūsi ir tekniszki užsiėmimai, tiktai su nekuriūsi užsiėmimais, ipatingai smagesni, neprienami dėl jo buvo, ir tai, zinoma, su nenauda jo paties, kaip ir visos draugijos. Isz kitos pusės žmonės pasiturinti kiek geriau, nors ir galėjo naudotis isz apszvietos ir prigimto gabumo, tai vienok ant tiek jautėsi surisztais visokiomis aplinkybėmis, kad isz sizadėdavo darbū rankū ir apsirinkdavo laisvą užsiėmimą atitraukiant kaip kada nū draugijos daugelį gabiū darbininkū. Tankiai vėl atsitikdavo, kad tuli užsiėmimo prekysta ir varydavo tą užsiėmimą ant „zut but“, ir tokiu būdu tiktai ant niekū savo gyvenimą praleisdavo, nustodami kaip kada paskutiniū skatiko ir apgaudami nekarta kitus savo brolius. Viskas tas atsimainė szia dien. Dėl visū prieinamas apszvietimas ir vienkios visū tame iszlygos, tur neapsiriktinai parodyt kozną žmogaus gabumą, ir nei apjūkimas, nei piningiszki reikalai nepancziuoja jį pasirinkime atsakancziūsi užsiėmimo.

(Toliaus bus.)

Pamėgyk dėzuta CASCARETS už 10c., geriausia sutaisytoja plaucziū ir visū viduriū.

Apgarsinimai.

Draugystė „Petro Armino“ laikys savo susirinkimą 23 d. Sausio 1898 po N. 238 Pine str. Philadelphia, Pa. Dėlto gi užpraszom brolius lietuvius, kurie norite pristoti į minėtą draugystę, pasinaudoti isz dabartinės geros progos, nes yra lengvas įstojimas; iki szioliai tik 50 ct. mėnesinė mokestis. O ant ketvirtinio susirinkimo bus nutartas įstojimas, kuris atsibus 13 d. Vasario paprasztoje salėje N. 238 Pine str.

Nepamirszkite viengencziai jog tos lengvos iszlygos yra tikt ant szių dviejū susirinkimų 23-cio Sausio bei 13-to

Vasario.

Toliaus mėnesinei susirinkimui atsibus karta ant mėnesio po kiekvieno pirmojo nedėdienio. *Komitetas.*

Jeigu jautiesi nevelku, imk vieną CASCARETS, o iszgydys tave, už 10 ir 20c.

Ant pardavimo.

Buczernė ant pardavimo pigiai. Įfankiai (tulzys) visi naujausio iszradimo. Jau 35 metai kaip daromė tą biznį (business). Priezastis pardavimo yra, kad isz vaziuojami kita vieta. Atsiszaukite „Vienybės“ redakcija.

Brooklyno

Parapijos Balius.

Atsibus Subatoje 22 Sausio ant salės po No. 93 Grand str. Prasidės 8 adyną vakare ir trauksis per visą naktį. Užpraszome visus brolius ir seseris isz visū szaliū, idant atsilankytumėte ant tos zobovelės.

Parapijos Komitetas.

Puikns Balius!

Balius draugystės Szv. Jūzapo, bus laikomas ketverge 17 dieną Vasario 1898 m. ant Peoples Theatre.

Prasidės pusiau po szesziū (6.30) Tikrai bus prigamytas gražus pasilinksminimas. Muzikantai bus geriausi už visus, kad ir seniausių szirdis sugraudys, o jaunimas ne pails szokes. Visi su szturmais pas mus ant to vakaro isz toliausiu vietū.

Tikietas po _____ 25 c.

Meilingai užpraszom *Komitetas.*

Mythai, pasakos ir legendos Ziamaicziu.

Surinkti ir isleisti per D-ra Edm. Veckenstedta,
vyresnyji senoviszku kalbu mokytoja prie Nikalojaus
gymnazijos Liepojuje (Kurszo).

Lietuviszkai iszguldė J. Szliupas, M. D.

(Tąsa)

38. Juoda Merga.

1. Kas pamato Jūdą Mergą, tą isztiks nelaimė.
2. Ką Jūda Merga muszusi yra, tas turi numirti.
3. Jeigu Jūda Merga pas žmones užėina į grinczią, tai veikia mirszta kas nors isz zėimynykszezių.
4. Kas girdi Jūdą Mergą sznekant, tas apkursta.
5. Kas pamato Jūdą Mergą, tas apanka.
6. Kas su Jūdą Mergą szneka, nebyliu pastoja.
7. Jūda Merga yra paczia pragaisztimi.
8. Kitą kart Jūda Merga pasirodė vienai burei, kurios vyras dirbo Salantuse, Moteriszkei dobtelėjo ne-kas gero. Ant rytojaus ji gavo gramatą isz Salantų, kur jai tapė praneszta, kad jos vyras pamszes. Tūjan bure nuvažiavo į Salantus, ten ji iszgirdo nū savo sergančzio vyro, kad jis tą naktį, kada lūszumas ant jo parėjes buvo, esąs matęs Jūdą Mergą pas savo lovą.

39. Bliuananti Mergelė¹⁾

1. Vieną kartą buvo buras, kurs turėjo mažą dukrelę, kurios jis negalėjo kęsti. Sykj jis iszėjo į lauką su savo dukra. Ataitiko, kad toji dingo. Perejo deszimtis metų. Buras vėl buvo vieną dieną lauke; umai jo dukte vėl prie jo prisigretino. Ji buvo isztysusi ir gerai užaugusi, tiktai jos jūdi plaukai buvo geltonais pastoję. Rods buras pasiėmė savo dukterį su savimi, tacziaus jis neužkentė jos ilgainiui dar tūmi labiaus. Po dviejų metų jis iszsiėdė ją į miszką, padėjo jai kiek dūnos ir pasakė, kad ji daugiau neturi pas jį pasirodyti, iki jos geltoni plaukai nenubals. Po szitų zodzių jis paliko savo dukterį. O toji isz tuzbos iszėjo isz proto. Verkdamą ir raudodamą ji atsigulė ant kāmieno vieno medzio. Žmonės, kurie ją matė ir verkiant girdejo, vadino ją Bliuananczia Mergelė.

2. Bliuananti Mergelė tapė nū savų tėvų atstumta ir nukeikta į miszką, kur ji turi gyventi. Ji apgudurią ir apverkia savo likimą ir draskosi plaukus. Kada ji bus netekusi savo grazių geltonų plaukų, tai iszganymas įvyks.

3. Vieną kartą ėjo moteriszke su savo kudikiu per miszką. Sztai iszgirdo Bliuananczią Mergelę balsiai verkiant. Prisiartinus prie medzio, nū kurio balsus verkimas skilbo, kudikis su lazda, kurią turėjo rankoje, emė medį muszti. Tūjan Bliuananti Mergelė nulipo nū medzio, pagriebė su papykiu kudikį ir užsineszė ant medzio. Savo bėdoje motyna kudikio emėsi praszyti. Galiaus Bliuananti Mergelė vėl nulipo nū medzio ir praszneko tieszdamą bliuananczią motyną: „Tavas kudikis nėra ant visados dėl tavęs prapūles, asz jau esmi daugiau vaikų pasiėmusi ant medzio, kurie kūmet nors

¹⁾ Slg. boža tošė maname Vendų veikale.

sugrįsz pas savo tėvus, kada mano iszganymas įvyks. Idant taji paskubinti, turi gelbėti motynos, kurių vaikus asz esmi užgrėbusi. Mat medį, ant kurio asz gėbiu buvoti, tiktai vienval kerta ir kerta medkirtys. Na gi yra manū likimu, kad asz tada tiktai tapsiu iszganyta, kada pargrius medis, ant kurio asz gyvenu, kada gi jo szaknys žiamėje, kuri nū mano aszarų suminksztėjusi yra, netekusios yra jokio atsilaikymo. Už tatai eik atgal į savo sodzių ir praszyk visų motynų, kuriom rupi jų vaikai, kad jos apsaugotu szitą medį nū kirtėjų. Po szitų zodzių Bliuananti Mergelė vėl įsilipo į savo medį ir dingo tarp jo szakų.

4. Kas Bliuananczią Mergelę girdi ar mato, tas apkursta ar apanka ar veikiai numirszta.

5. Kas nori apsisaugoti nū Bliuananczios Mergelės, turi eidamas per miszką, buti liudnas arba verkti.

6. Bliuananti Mergelė sėdi miszke ant medzio liemens. Drapaną mergelė dėvi žalią, jos plaukai yra geltoni: nudrykę jie yra jai iki slėpsnių.

7. Bliuananti Mergelė sėdi krume, ji szukūja savo ilgus, geltonus plaukus ir pranaszauja einantiems pro szalį negandingą ateitę.

8. Vienas buras sykj krume matė stebuklingai grazią mergelę su ilgais geltonais plaukais: ant veido mergelės atsimuszė gili tuzba. Mergelė nėko nekalbėjo, bet verkė ir gurduriavo be paliovos, kartais rankas užsilauzdama. Burui dohterėjo neganda, nes jis patėmyjo, kad jam yra pasirodziusi Bliuananti Mergelė.

Kada jis namon parėjo, tai buvo numirusi jo moteris, kurią jis neseniai buvo palikęs sveiką.

9. Bliuananti Mergelė sėdi ant akmens miszke ir verkia ir jūkiasi. Kas girdi jūksmą, to laukia nelaimė, o kas mergelę mato verkiant, to likime darosi atmaina: jeigu jis iktū laik buvo nelaimėje, tai ilgainiui jam seksis viskas, o jeigu jis gyveno laimėje, tai nū szio karto isztiks jį priėpūlis vienas po kitam.

10. Bliuananti Mergelė sėdi ant akmens jurėje. Jurei viui, kurs ją girdi, stovi už akių nelaimė.

11. Bliuananti Mergelė taip yra grazi, kad, kas ją pamato, turi į ją įsimylėti. Ale vėliaus ar aukscziaus toji meilė jam atnesza prapultį.

12. Bliuananti Mergelė myli mažus vaikus. Jeigu kokis prie jos prisiartina, tai ji glamoni taji.

13. Bliuananti Mergelė seniaus yra daug bėdos nukentėjusi, todėl ji myli bėdus vargstanezius vaikus, o bagoti gauna nū jos plėgų.

14. Rods nėra galima pamatyti Bliuananczią Mergelę, bet girdisi, kaip toji pro namus eidama rauda ir verkia. Name, kur Bliuananti Mergelė davėsi girdėti, iszmirszta gyventojai.

15. Vieną vakarą iszgirdo vienas buras, kurs gyveno Tirsziūse, priesz savo duris kreksėjimą. Jam nurodė, lyg sergantis gyvulyš taip dvasātu; todėl jis iszėjo paziūrėtu, kas gyvuliui yra. Tacziaus priesz jo duris gulėjo moteriszke patvoryje ir raudėjo, dusavo ir vaitojo. Moteriszke praszesi nakvynės nū vyriszkiu; bet tasai isz pradzių nenorejo jos priimti, galiaus jis pavelyjo anai per naktį savame name perbuti, ale vakarienės jis anai nedavė.

Ant rytojaus moteriszkė iszeidama, tarė būriui: „Ar tu žinai, ką tu pernaktinę esi? Asz esmi Bliainanti Moterisz-ke, veikiai tu dasizinosi, kodėl asz ezion esmi buvusi“. Potam ji iszėjo sav isz namų. Vos tai buvo atsitikę, kaip moteris buvo įsirgo ir numirė, jo abudu vaiku taip pat įgulo į sunkią ligą ir pagyjo tik tai po ilgo laiko.

16. Vieną vakarą buras paklydo miszke. Esant velu, jis atsigulo po ažuolu, kad ten naktį permiegoti. Galėjo būti vidurnaktis, kaip jį prabudino isz miego balsus vaitojimas. Jis apsižvalgė ir iszvydo ant ažuolo mergelę su ilgais, nudri- busiais plaukais, kuri balsiai verkė ir gukezijo. Buras per- sigandęs persizegnojo, tada verkimas ir guduriavimas aptuko; jis antrasyk persizegnojo, tada jis begirdėjo tik tai dar paty- kų szliukeziojimą, ir kada jis trecia sykiu buvo persizegno- jęs, buvo mergelė dingusi. Jau buras mislinosi ilgainiui tu- rėsįs pakajų, kaip sztai nū šredžio nupūlė gyls ir iszmuszo jam deszineję akį.

40. Beslea.¹⁾

Kitą kartą ant Ziamaiczių vieszpatavo karalius, kurs tu- rėjo dukterį. Pirmasai dumezius karaliaus norėjo ją gauti už pėczią ir karalius jau buvo linkęs už jo leisti savo dukterį, ta- cziaus toji nėko penorejo žinoti apie jaunikį, ir atgrasino jį su szitais zodžiais: „Kaip asz galiu už tavęs tekėti, kad asz jau turiu vyrą“. Karalius ir pirmasai dumezius ant szitų zodžių labai užpyko ir tykojo nugalabyti merginą. Jau jie iszstrau- kę kardus ketino ją nudėti, kaip atkako apgimėja dukters ka- raliaus ir sulaužė su nykszėiu sijas lubų, taip jųg balkiai, są- pilos ir daigtai, kurie stovėjo ant augszto, nupūlė žiamyn ir atskyrė karalių bei dumezių nū merginos.

Ilgainiui nei karalius nei jo dumezius nedrįso daugiau kalbėti apie sutūkmes, bet patylomis jie stengėsi isztirti, ką gi karalaitė turi už vyrą, tacziaus visas jų trisus ejo veltui. Tad vieną dieną dumezius tarė karaliui: „Nepasisekė mums iszras- ti vyrą tavo dukters! Tikrai jis neateina dienos mete, tik tai nakezia, pas ją; budėkime ateinaucziąją naktį, tada mums be- ne pasiseks jį surasti“.

Isz tiesų ateinaucziąją naktį pakilo grincioje, kur kara- laitė miegojo, didelis bildėsis. Karalius, kurs grincioje bu- vo užsislėpęs, pamatė tris vyriszkius vedantiesi isz grincios jo dukterį; priešzais pilį stovėjo geležinis vežimas, į kurį buvo į- kinkyti ketvertas grazių arklių. Karalaitė tapė į vežimą iso- dyta, vyriszčiai, kurie ją buvo palydėję, taip gi isėdo, veži- mas su skuba nuuzė, o ant rytojaus karalaitė vėl gulėjo sava- me patale.

Ilgainiui toks dalykas atsitiko panakeziui; o karalitis ir jo pirmasai dumezius dar vis nežinojo, ką karalaitė turėjo sav

1) Pagal etym. Ziam. nū *baslis*. *Schwenck* (pagal Lasicių): Bezlea yra vakaro dievė. Maname veikale ji yra dievė nelaimės, pati velnio. Ar prasme vakarinės ir naktinės tamsos kaipo laiko nelaimės davė sąžiedį? Ar randasi sątikmė su bezas (vok. boese), velnias? *Lasicius*: dea vespertina. *Hanusz*: „Gal but dievė Bezlea [Bez-Lela], kurią Lasickis pas Naruszevyczių padūda kaipo Dea Vespertina ir Tkany [kaipo apitema] pa- daro palydovė lenkiszkojo saulės dievo Perun'o, yra Palada, nusmerkta į vakarinę zvaigždę arba prietamą“. *Mannhardt*: „Apie Bezleą asz ne- drėsiu isztarti jokios nūvokos“.

Ar bene Ziamaiczių Bezleą suambrino isz graikiszkos Basileta, kas priminti galėtu Ziamaiczių prietikius su Graikais senovėje? Szl.

už vyrą. Sztai vieną dieną svetimas žmogus atėjo į pilį kara- liaus. Jis pasakojo, kad seniaus jis esąs gyvenęs su dievais, ale kad jis esąs iszmestas isz jų skaitliaus; tacziaus jis turis daugiau spēkos negu visi velniai kruvoje. Jeigu jis Dasis atlikęs uždūtę iszrasti vyrą karalaitės ir tąją nukoroti už jos darbus, tai jis vėl busis priimtas į skaitlių dievų.

Karalius pavelyjo svetimamjam kakti į miegamąją savos dukters. Svetimasai įėjo į grinczią, ir pasidarė nematomu. Aplink vienūliką adyną tris vyriszčiai įėjo į grinczią, kurie juk velniai buvo, ikėlė karalaitę į vežimą ir nuvažiavo sav greitai su užmu. Pirm to gi svetimasai nepatėmytas buvo at- sisėdęs szalymais karalaitės. Veikiai sustojo vežimas pas mē- dinę pilį, kuri stovėjo ore. Czion karalaitė pareikalavo ger- ti, kada jai padavė tai, ko ji norėjo, svetimasai iszgėrė gėri- mą. Karalaitė mislyjo, kad vienas isz jos tarnų tai esąs pa- daręs, ir pasakė, kad ji pasakysianti savam vyrui. Isz mēdi- nės pilies ji potam važiavo į akmeninę, o isz ten į krisztolinę. Abiejose pylyse pasiantrinę atsitikimas su gėrimu. Galtaus vežimas sustojo priešz peklą (pragarą). Veikiai karalaitė įėjo į tąją. Tūjaus atėjo jos vyras, kurs buvo siaubunu, ir apsikabino ją. Jo palydovų buvo sunis, kurį jam karalaitė buvo pagimdziusi: jis buvo mažas velniukas.

Na gi karalaitė apskundė savo tautos; o jos vyras rengė- si tūsius nukoroti. Tad atsitiko, kad svetimasai nepatėmy- tas nupjovė vūdegą jaunam sunui karalaitės; jis isikiszo nu- pjautąją vūdegą į kisznę. Jaunasai velnias tūjau pargriuvo ir buvo negyvas; jis taip susztyvėjo kaip baslys ir gavo tie- siok tokią iszziurą. Tada vyriausiasis velnių tarė: „Numirė- lis buvo sunumi Ziamaitės, jis pavirto į basį, tai gi tegul jis Basliu vadinasi“. Potam pagriebė karalaitę, nes visi tikėjo, kad toji buvo vūdegą nupjovusi; ją pasodino į vežimą ir nu- vėžė atgal į pylių josios tėvo. Svetimasai gi atgal drauge par- keliavo, nei netėmyjant karalaitėi.

Ant rytojaus nenorėjo jo zodžiams įtikėti, kada sveti- masai papasakėjo viską, kas buvo atsitikę praicitąją naktį, net buvo nūtarta už neiszpildytą prizadejimą jam galvą nukirs- dinti. Ale tada jis isztraukė vūdegą, kurią jis buvo nupjo- vęs sunui karalaitės, parodė tąją visiems esantiems ir potam sviedė ją karalaitėi į veidą, sziaip tardamas: „Tu esi pagim- dziusi vyriausiajam velnių sunų, kurs dabar basliu yra. Il- gainiui tu pagal jį vadinsiesi Beslea; tu busi dievė nelabumo. Jeigu tu nori atsipirkti nū prakeikimo, tai tu turi pekloje at- sisėsti ant baslio, į kurį tavas sunus pavirtęs yra, ir taip ilgai ant tojo sėdėti, iki tu busi jį pėrsėdėjusi; tik tai kada tai įvyks, tu busi atpirkta. O asz ilgainiui gyvensiu su dievais“.

Potam svetimasai atsitolino, o karalaitė pastojo dieve ne- labumė ir ilgainiui vadinosi Beslea.

(Toliaus bus)

Temykit

Philadelphijos Lietuviai. Geriausia mėsa pas S. Arba...

Jo sztorai, vienas ant 1211 So. 2-nd st. o kitas ant kam...

Pirmas didelis Balius!

Draugystės „Lietuvių Kliu- bo“ bus kelmas Utarninke 25 dieną Sausio (January)...

Tikietas tiktai 25 centai Komitetas.

Hotelei, Saliunai ir Restau- racijos ant pardavimo, atsi- skaukite pas:

J. B. Ford

4 Room Weitzenkorn Building WILKES-BARRE, PA.

Ar reikalauji LAIKRODĖLIO?

Mes jūs pardodam talp pigel, kad tu negali valkacziot be laikrodėlio. Turime visokių gatunki...

Dubeltavals luksztais Laikrodėlis gražel iz- kvietkūtas, geriausels vidurels...

ROYAL Manufacturing Co. 331 Dearborn St., CHICAGO III

Wyborek nabozenstwa dla młodzieży katoli- kiej 50 c. Mały stoty odtaryk dla pobożnych dzieci ka- tolickich 45 c.

DR. F. J. KALLMERTEN.

Specjalistas chropiszki ir nerviszkiu ligu. Gydo visokias uzai- senėdinas ligas kaip o- tai: Trozskulj, spaz- ma, paralyziu, dusu- ri, pavandeniavina, eimatisma, skaudu- ndra galvos, anis- akiu, ir nosies, ligas siltivo, gorkiob, kru- tinės, iszėjim žarnu, lugi, iszmėtymis jant galvos ir scuros, gumu, sustojim t- kėjim, kraujo tokė- jima, mėnesinės tskė- jima, nevaisinguma,

skanamus po gimdymu, pullivimus, ronas, atsvė- rimus, ant kuno, roza, žarnu ligas, ekandėjima atrū- nu ir rutinės, plauti, nervu skandėjima, uzdegi- ma žarnu, iszputimus, niežėjima, uzdegi- ma smegni, iszburkima puslės ligas, vėzi, diegli, akmeris li- ga, nūdzimima, nusilpėjim kojū, džiova, žarnu ir inkstu ligas, karsztlige, niežus, iszbėrimas, kirmėtes, dedervines ir t. t.

GYDO MOTERIS VAIKUS ir VYRUS. Jeigu sergi ir nustojas esit viltis iszgyti, kreip- kis t. Jaus pas daktara Kallmerten'ą ant rodos. Dr Kallmerten'as iszgydė tuostancius žmoniū, kurie ligai sergi ir nū kitu daktaru neizlėjo pasi- gelbėti ir iszgydyti. Tie žm nės visus karstna varda D-ro Kallmerten'o, ir pažįstamiems ji rody- ja. Kreipkitės pas D-rą Kallmerten'ą tai jus isz- gydyt.

LIGAS UZSIKRECIAMAS abejos lyties (ar tai nū kitu gautas arba nū gimdytoju paėnan- cius) gydo pamekmingai ir greitai. Nors dta gė- dytis, tikrai gydytis, nes neabojimas atveda pik- tas pasekmes ant ateities.

Roda dovanai! Dr. Kallmerten'as kiekvienam dūda rodą dovanai. Apraszykite li- ga, padūkite ligonio seduma, atsiuskite lalszke truputi planku isz galvos ir paczine marku už 2 centu, o atsakyma gausite kuzrecliausiat ir, ar liga yra iszgydoma ir kiek kasztiš. Raszyti ga- lima lenkiszkal, angliszkal arba vokiszkal. Adres: DR F. J. KALLMERTEN. Cor. Washington & 22nd Str., TOLEDO, OHIO.

Knigos

pargabentos isz užmarės: Maidu knygos,

- Mafas aukso altorius, Miezū maldos su abrozė- liais (masam formate) krisztoliniu aparu 60 ct Szagrino " " " " " " 50 ct Aukso Altorius, arba Szaltinis dangiszku skarba 2.90 iki 3.00. Garbe Dievui ant aukszytėb " " " " \$1.50. Balsas Balandėles 1.25c., 1.50c. ir 2.00c. Knyga giesmiū arba Kanticzkos " " " " 75c. 150 Psalmė Dowido karaliaus ant paveikelo kanticzku " " " " 75c.

Istoriszkos dvasiszkos italpos knygos,

- Istorija seno ir naujo istatymo su abrozėli. 15c. Istorija seno istatymo " " " " 25c. Gyvenimas Marijos " " " " 20c. Mendė iz-encziavusios Marijos Panos " " " " 30c. Sopolėj Motynos Dievo " " " " 30c. Evangelijos supulkeis aparais 1.00c. Gyvenimaj Szventaju, ant visu metu koznos dienos, pirms, antra, trezia ketvirta ir penkta dalis už kozną dalj po " " " " 65c. Gyvenimas szv. Benedikto, Labro " " " " 10c. Stebukai Dievo Szvencz. Sakramente 40c.

Istoriszkos knygos svietiszkos italpos.

- Olitypos " " " " 25 c. Robinsono " " " " 25 c. Kantros Elepos " " " " 20 c. Lementorius su poterials ir mistranturais 10 c. Istorija Lietuvos " " " " 30c. Istorija Svienyū Valstijū Amerikos konsti- tucija " " " " \$1,00. Trumpa senovės Lietuvijū Istorija 10c. Aplinkrasztis kun. Petravycziaus | Vilniaus džiakonystės kuningus 1870 m. " " " " 5c. Už ką mes lenkams turime buti dėkingi arba nedėkingi, grazi knigutė kurioje apraszyta visus musų prietikius su lenkais nū pat kriekzo Lietuvos 5c. Žiponas bei žiponė " " " " 40c. Žirgas ir vaikas " " " " 20c. Apie senovės Lietuvos plūte " " " " 10c. Kankiės lietuviszkos dainos keturiems balsams (su natomis) 30c. Amerika pirtyja (komedija) 10c.

Apie kalbų pradzią " " " " 35c. Budal gydymo nezurių ligu " " " " 35c. Ką daryti, kad sveiki bitume ir ligai gyventume 50, kas yra, o kas bus! žvilgis ant ezū dionū ir i- ateltū " " " " 5c.

- kramplių Jonas, apysakolė " " " " 5c. Keletas zodziū apie nazmoniszkus maskoliū dar- bus kražišo ir apie sudyjimā kražioziū Vilniuju 5c. Keletas rasiū apie kražiū ateitkima 10c. Tamozius besotis apysaka 5c. Kalba dviejū žmoniū kazi ntero ir Antano apie katalikū biznyczios pamatū 5c. Li-tavos karklės (elėdmis rasi.) 10c. Pamokslai apie sūdą Dievo, pūcutā, dangū ir nekaltā prasidėjimā Szv. Panos Marijos 10c. Pamokslai ir Ganvotojus kalbos sodieciaus, kni- ga pirmoji, apima laikā nū pirmos nedėlios Ad- ventū iki polonū dienai! (pamokslai koznau nedėlieniui) \$1,25c. Trumpi pamokinimai ir rodos, pagat kurias turū elgtis kiekvienas žmogus 10c. Lietuvos gospadinė arba pamokinimas kaip su- vartoti Dievo dovanas, paraszė žmona. Antra iszleidimas pagerintas 15c. Final r jū gyvenimas, viensėdis ir pirmutinė szalna 10c. Pavargolė ir kaip gyvena kynai, apysakos 10c. Andersono pasakos (su abroz.) 15c. Gydyklos nū baimės myrio " " " " 20c. Mislja ir žlodos " " " " 25c. Naujausia sapnū kajgolė " " " " 50c. Ženybos paikiū Miko " " " " 5c.

Knigos poetiszkos.

- Senkaus Jurgis " " " " 15c. Vitolloranda, puikas poematas isz sanovės lietuvijū gyvenimo, 2 knygos 1.25c. Dūnšalczio pavasario liksmymbės 10c. Konradis Valonrodas " " " " 10c. Tėvyniszkos giesmės " " " " 5c. Birutės dainos " " " " 10c. Tėvynainių giesmės " " " " 40c. Petro Armino rasiatai — giles " " " " 10c. Pagirėnų gobtuvės — teatriszka 10c. Ponas ir Mūzikai, Drama, penkiosis pėrmatnosė, paraszta Aleksandro Gužuczio, 15c.

Apysakos.

- Palangos Juze, liksmi skaitymai " " " " 20c. Kas teisybė tai nemolas puikios apysakolės isz lietuvijū gyvenimo 15c. Historija apie gražū Magalonā, dukterj karaliaus isz Neapolio ir apie Petrū kareivj 20c. Pajudėjime vyrat žemū, puiki apysaka paraszta patrijotiszkoje dvasioje pagal vengriszką pono A. isz B. autoriaus knigutė, Kas teisybė tai ne molas 15c. Pasaka apė Szaltabuzius (jūringa) 5. Mūzikalis " " " " 15c. Valkij knigolė " " " " 15c. Ant Nakvynės " " " " 5c. Katimynų pasaka " " " " 5c. Kūluzo belaisvis " " " " 5c. Kur melė, ten ir Dievas " " " " 5c. Kas kaltas " " " " 5c. Nagirdėtas daigtas " " " " 5c. Pasakojim is apie valta ir jo rasičinjā 5c. Senis Makrickas " " " " 5c. Vakaras Filviko pirktelė " " " " 5c. Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai. [ketvirta dalis „Sztaulėnizsko Senelio“] 15c. Parmazonas arba Baisumas Dievo Rustybės 12c.

Moksliszki rankvedžiai ir kitokios knygos.

- Kniga dėl iszsimoknimo visavietinės kalbos 15c. Apie buviniū Dievo " " " " 5c. Grieszninkas priverstas metavotis " " " " 15c. Pamokslai apie trusę " " " " 5c. Talmudas ir musų žydai " " " " 10c. Szkala su kalba " " " " 20c. Priesauszris " " " " 20c. Kaip gyti pinigūs ir turta " " " " 20c. Girtybė " " " " 5c. ir 10c. Genijū dēdė, grazi pasakutė kur iszrodyta, kaip labai svietā slogina maskoliū valdžia 5c. Apie žemū ir kitus svietus, jū buyj ir pabaigā 75 c. Apie Dangū " " " " 5c. Final r jū gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c. Lietuvos gospalinė " " " " 10c. Žodynas kun. M. Miezūnio \$200. Naujas elementorius (1895 m.) apdarytas su puikiais paveikalais 15c. Trumpa peržvalga lietuvyatės darbū Amerikijoje 20c., dėl perkupczū po 10c. Kalendoriai ant 1899 ir 1890 m. po 10c.

Lietuvyatės praeitė, dabartis ir ateitis 25c. Hygliena arba mokslas apie užlaskymā sveikatos 35

Ivairios dvasiszkos knygos,

- Pamokslai ant didaijū metinū szvencijū ir di- dziosios nedėlios, 50c. Tiesos Zodžei, 35c. Filotea arba kelias į maldingā gyvenimā 50c. Pokilis Szventūjū " " " " 15c. Iszguldimas motinū szvencziū labai naudinga knigolė 10c. Mokslas Rymo kataliku " " " " 40c. Kas yra grieikas? " " " " 15c. Nekaltybė " " " " 20c. Vartai dangaus " " " " 15c. Pekla, arba amžinas pragaras 75c. Arlioka yra nūdai; su ilustracijomis 30c. Garsas apie bajaybes Dievo sūdo 25c. Raktas į dangū " " " " 15c. Didžioji nedėlia " " " " 5c. Kaip Sumenijā nuspakajiti " " " " 15c. Vadovas į dangū " " " " 40c. Prisigatavojimas ant smerczio " " " " 40c. Draugija dėl dusziū " " " " 5c. Lietuvoszkos misziōs " " " " 10c. Kasdieninės Maldos " " " " c.

Notos dėl partapijono.

- Varpelis [valcas] 30c. Dėdlenė [polka] 30c. Sudiev [mazurka] 40c.

Paveikslai [abrozai].

- Kražiū skerdynė 50c. Paveiklas Gedimino 30c. Paveiklas Vytauto 25c. Paveiklas Litanijos 25c. Visoki Abrozėliai su maldėmis po bentus

KNINGOS

EOCNOS SPAUSTUVĖS.

- Lietuvos Istorija, nū seniausijū gadynijū iki Gedimino D. L. K., paraszta 1850 m. Simano Daukanto. Knyga pirma, gaunama už 1,50c. Budas Senovės Lietuvos Kainėnū ir Zemaicziū paraszta Simano Daukanto, gaunamas už 1,00. Istorija Katalikū Bažnyczios, " " " " 1,00. Europos Istorija su žiamplais " " " " 50 ct. Lietuvoszkos DAINOS isz visur surinktos 200c. Zemaicziū Motiejus Valancziuskas, 35 ct. Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct. Dievaitis, apysaka szios gadynės 1,00 ct. Apiška Dievo " " " " \$1,00. Du puikus apraszymai apie nedorybā zydo ir plikā augynimā wajku \$1,00. Eglė, žalcziū karalinė ir iszgrovimas Kauno pilies 1363 m., du puikus dramatai paraszti Aleksandro Gužuczio, 25c. Gyvenimas Gonavaitės. Pamokinanti ir labai aujudinanti apysaka isz senovės laikū 50 ct. Historija gražios Katrukos ir jos visoki atsitikima 10c. Historija isz laiko Francuzkos " " " " vainos Afrikoj' 30c. Isz po budoio kalavijo ir Kajimas, dvi puikios apysakos, ant Lietuvoszko perdejū V. Stag. 40c. Istorija Septyniū Mokintojū " " " " ir Lietuvos Sapnas, 50c. Jurgis Miloslavskis " " " " 80c. Juozapas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotū po valdžia maskolians 50c. Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jū reikalaujanti atsakymā 10c. Konstitucija dėl darbinijū " " " " 10c. Namelis pusteljko " " " " 75c. Nedorybes Rymo Ciesoriu, historije isz lajko " " " " ponawojimo Nerono 80 ct. Prawadnikas angelskos kalbos neabdar. \$1,25. " " " " abdarytas \$1,25. Puikus apraszymas apie Lietuvā " " " " \$1,00. Rinalda Rihaldinas " " " " \$1,50 ct. Senovės apraszymas apie Duktery " " " " Filypo Karejwio 50 ct. Sumyszymas arba bajne tury dydeles akis Gykra tejaybe isz Suwaiku gubernijos 15 ct. Szwieca Dievo " " " " 65 ct. Užystanawik ant to geraj " " " " 50 ct. Witas ir Korynna historije isz lajko pėrekeioj Bažnyczios 8. per Doaklecfiana 95c. Apie Jonā Tvarduczka garšū burtinijā ir jo dar- bus sykiū su apraszymais apie burtus 25c. Keletas zodziū apie lietuvius ir naudingi pamo- kinimai dėl Lietuvos žmoniū 10c. Pamokinanti apraszymai isz gyvenimo žmoniū visokios rodos 15c.